

Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili

**Adroddiad Blynyddol y Cynllun
Cydraddoldeb Strategol**

2020-2021

Cyhoeddwyd 18.03.2021

**Mae'r adroddiad hwn ar gael mewn ieithoedd neu fformatau eraill ar
gais**

Cynnwys	
Cyflwyniad	3
Amdanom Ni	4
Cyd-destun a Deddfwriaeth	5
Sut rydym yn cyflawni'r ddyletswydd	6
Casglu Perfformiad, Data a Gwybodaeth y Cyngor	7
Ymgysylltu a Chyfranogiad Cynhwysol	9
Ymateb i Covid-19 a Helpu ein Trigolion Bregus	12
Paratoi ar gyfer y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol	18
Gwaith Hyrwyddo Cydraddoldeb	19
Astudiaethau Achos	21
• Gwasanaeth Cinio Ysgol Am Ddim • Cynllun Cyfeillio Covid-19 • Cynllun Gwirfoddoli Staff	
Data Monitro Cyflogaeth	25
Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-2024	28
Cynnydd yn erbyn yr Amcanion a'r Camau Gweithredu	
• Amcan Cydraddoldeb 1 – Cynllunio a Darparu Gwasanaethau - Deall a dileu'r rhwystrau y mae pobl yn eu hwynebu wrth gyrchu gwasanaethau	29
• Amcan Cydraddoldeb 2 – Addysg, Sgiliau a Chyflogaeth – gwella cyfleoedd addysg i bawb	35
• Amcan Cydraddoldeb 3 – Cydlyniant Cymunedol - Hybu a hwyluso cymunedau cynhwysol a chydlynol	41
• Amcan Cydraddoldeb 4 – Ymgysylltu Cynhwysol a Chymryd Rhan – ymgysylltu â thrigolion i'w hannog i gymryd rhan a lleisio barn wrth gynllunio ar gyfer darparu gwasanaethau	46
• Amcan Cydraddoldeb 5 – Yr Iaith Gymraeg - sicrhau y gall y cyhoedd sy'n siarad Cymraeg gael mynediad i wasanaethau sy'n cydymffurfio â'r gofynion statudol	50
• Amcan Cydraddoldeb 6 – Gweithlu Cynhwysol, Amrywiol a Chyfartal – Creu gweithlu sy'n adlewyrchu ac yn parchu amrywiaeth y cymunedau yn y fwrdeistref sirol	54
• Amcan Cydraddoldeb 7 – Lleihau'r Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau	59
Dogfennau Cefnogol	61

Cyflwyniad

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn credu na ddylid gwahaniaethu yn erbyn neb na'u rhoi dan anfantais oherwydd eu hunaniaeth neu gefndir. Rydym eisiau bwrdeistref sirol lle mae pawb yn cael eu trin yn gyfartal ac yn deg ym mhob agwedd ar fywyd bob dydd.

Er ein bod yn ymdrechu i sicrhau bod holl drigolion ac ymwelwyr â'r fwrdeistref sirol yn cael eu trin yn gyfartal, rydym hefyd yn cydnabod bod gan bobl wahanol anghenion. Mae'r cynllun hwn yn ystyried y gwahanol anghenion hyn, a'i nod yw sicrhau nad oes unrhyw rwystrau sy'n atal unrhyw un rhag defnyddio gwasanaethau'r cyngor.

Christina Harrhy, Prif Weithredwr, Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili

Wrth i'n cymunedau newid, mae amrywiaeth yn fater allweddol i ni. Credwn ei bod yn ddyletswydd arnom i fynd i'r afael â gwahaniaethu ac annog mwy o gydlyniant; creu cymunedau lle mae pawb yn teimlo eu bod yn cael eu parchu ac yn cael eu diogelu rhag aflonyddu.

Rydym hefyd yn parhau i fod yn ymrwymedig i sicrhau cydraddoldeb ym mhob agwedd ar ein darpariaeth gwasanaeth ac yn ein harferion cyflogaeth, sy'n bwysicach fyth yn ystod y cyfnod heriol hwn ac mewn hinsawdd ariannol mor anodd.

Bydd y cynllun yn cael ei fonitro bob blwyddyn er mwyn adolygu effaith y cynnydd a wnawn a bydd yr adroddiadau blynyddol yn parhau i gael eu cyhoeddi. Bydd hefyd yn cael cyhoeddusrwydd a'i hyrwyddo'n eang yn fewnol ac yn allanol er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r gwaith sy'n cael ei wneud.

Gobeithiwn y byddwch yn cytuno bod y cynllun hwn yn parhau i ddatblygu'r gwaith cydraddoldeb ac amrywiaeth yr ydym wedi'i wneud hyd yma ac yn dangos ein hymrwymiad parhaus i sicrhau parch a thegwch i bawb yn y fwrdeistref sirol.

Cyng. Philippa Marsden, Arweinydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili

Amdanom Ni

Mae bwrdeistref sirol Caerffili yn cwmpasu ardal sy'n ymestyn o Barc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog yn y gogledd, i Gaerdydd a Chasnewydd yn y de. Caiff yr ardal ei ffinio gan awdurdod lleol Merthyr Tudful yn y gogledd, Rhondda Cynon Taf yn y gorllewin a Blaenau Gwent a Thorfaen yn y dwyrain.

Gorwedd yr ardal wrth galon Cymoedd De Cymru a Phrifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mae bwrdeistref sirol Caerffili yn gorchuddio tua 108 milltir sgwâr (28,000 hectar) o ardal Cymoedd De-ddwyrain Cymru. Mae ychydig dros 18.6 milltir o hyd a bron i 11 milltir o led, ac mae wedi'i ffurfio gan ddyffrynnoedd tair afon: Rhymni, Sirhywi ac Ebwy. Mae gan y fwrdeistref sirol 180,000 o drigolion yn byw ar draws cymysgedd o gymunedau trefol a gwledig. Defnyddir tri chwarter y fwrdeistref sirol ar gyfer amaethyddiaeth a choedwigaeth. Y Cyngor yw'r 5ed cyngor lleol mwyaf yng Nghymru a chyflogwr mwyaf yr ardal.

Mae'r Cyngor yn cyflogi bron i 9,000 o staff gyda 73% ohonynt yn byw yn y fwrdeistref sirol. Cânt eu cyflogi mewn amrywiaeth o rolau gwahanol o fewn meysydd gwasanaeth sy'n ffurfio'r Cyfarwyddiaethau a ganlyn:

- = Gwasanaethau Corfforaethol ac Addysg
- = Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
- = Economi a'r Amgylchedd

Arweinir y Cyfarwyddiaethau gan Gyfarwyddwyr Corfforaethol, ac ynghyd â'r Prif Weithredwr, mae'r Tîm Rheoli Corfforaethol hwn yn goruchwyllo rheolaeth strategol busnes y cyngor. Mae'r Cyngor yn gweithredu dull cabinet o lywodraeth leol a arweinir gan Arweinydd ac a gefnogir gan 8 Aelod Cabinet. Mae gennym 73 o Gynghorwyr etholedig sydd ag amrywiaeth o rolau, gan gynnwys cytuno ar fframwaith polisi'r Cyngor, Treth y Cyngor a'r gyllideb.

Mae ein gweledigaeth a'n gwerthoedd yn rhan annatod o'n Tîm Strategaeth Trawsnewid Caerffili - Gwell Gyda'n Gilydd. Ei nod yw trawsnewid y ffordd yr ydym wedi darparu gwasanaethau yn y gorffennol. Bydd yn archwilio sut mae gwasanaethau'n cael eu blaenoriaethu, sut y gallant ddod yn fwy effeithlon o ran busnes, archwilio cyfleoedd newydd i ganolbwyntio mwy ar gwsmeriaid a darparu gwasanaethau digidol, ystyried modelau darparu amgen a chwilio am gyfleoedd masnachol.

Byddwn hefyd yn gweithio i greu mynediad cyfartal i bawb i'n gwasanaethau, ni waeth beth fo'u tarddiad ethnig, rhyw, oedran, statws priodasol, cyfeiriadedd rhywiol, anabledd, ailbennu rhywedd, credoau crefyddol neu ddiffyg cred, defnydd o'r Gymraeg, BSL ac ieithoedd eraill, cenedligrwydd, cyfrifoldeb am unrhyw ddibynnyddion neu unrhyw reswm arall na ellir dangos ei fod yn gyfiawn.

Mae parch at amrywiaeth yn fater allweddol wrth i'n cymunedau newid a datblygu yn yr 21ain ganrif. Rhaid inni barchu'r hyn sydd wedi bod o'r blaen a'r cyflawniadau hyd at y pwynt hwnnw, ond rhaid inni hefyd dderbyn a pharchu bod pethau wedi newid a'u bod yn parhau i esblygu. Rhaid inni barchu pob unigolyn sy'n byw neu'n gweithio yma, sy'n cynrychioli neu'n ymweld â'r fwrdeistref sirol.

Cyd-destun a Deddfwriaeth

Datblygwyd Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020- 2024 i ddangos yn bennaf ymrwymiad y Cyngor i fodloni Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.

Mae'n amlygu cysylltiadau â deddfwriaeth a rheoliadau sy'n ymwneud â Safonau'r Gymraeg a materion Hawliau Dynol a sut mae'n cefnogi 4 o 7 nod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 Llywodraeth Cymru; Cymru iachach, Cymru fwy cyfartal, Cymru o gymunedau cydlynus a Chymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu. Mae hefyd yn amlinellu sut y bydd y cyngor yn cyflawni ei gyfrifoldebau o dan Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus, i hybu cydraddoldeb a chynhwysiant ar gyfer pob grŵp gwarchodedig.

Gan adeiladu ar ein gwaith cydraddoldeb blaenorol mae'r cynllun yn esbonio i staff, dinasyddion, rhanddeiliaid ac aelodau etholedig sut mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn bwriadu cyflawni ei ymrwymïadau cydraddoldeb tra'n parhau i fod yn sefydliad cynhwysol nad yw'n goddef gwahaniaethu o unrhyw fath.

I'n cynorthwyo i ysgrifennu ein Cynllun, fe wnaethom ymgysylltu â'n dinasyddion, staff, rhanddeiliaid ac aelodau etholedig. Fe wnaethom hefyd ddefnyddio ystod o wybodaeth am gydraddoldeb a oedd yn ein cefnogi i ddiffinio beth fyddai ein hamcanion cydraddoldeb ar gyfer y 4 blynedd nesaf, a thrwy wrando arnynt gobeithiwn fod yr amcanion hyn yn ystyrlon ac yn gyraeddadwy i ni eu cyflawni.

Gwnaethom edrych ar ba flaenoriaethau oedd i'w hystyried yn genedlaethol ac ar lefel y cyngor, a'u seilio ar ba dystiolaeth a oedd ar gael inni i gefnogi'r gwaith. Gwnaed llawer o waith dros y blynyddoedd i asesu ein cynnydd yn erbyn Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus drwy gynlluniau gwasanaeth a'r broses hunanasesu.

Buom yn ystyried ffynonellau allanol o wybodaeth megis adroddiadau gan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol a Llywodraeth Cymru, polisïau a blaenoriaethau, adroddiadau ymchwil ac ystadegau perthnasol eraill sydd ar gael i'n helpu. Mae nifer o adroddiadau allanol a wnaed gan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol wedi cefnogi a dylanwadu ar ddatblygiad ein hamcanion cydraddoldeb newydd.

Creodd y pandemig Covid-19 anawsterau i bob preswlydd, cymuned a busnes ar draws y fwrdeistref sirol. Wrth i ni barhau i ymdrin â'r newidiadau y mae hyn wedi'u cyflwyno i'r ffordd yr ydym yn darparu gwasanaethau, rydym yn ymwybodol o'r goblygiadau i bobl sy'n dal un o'r nodweddion gwarchodedig i sicrhau eu bod yn parhau i dderbyn gwasanaethau cyfartal gan y cyngor ac nad ydynt dan anfantais. oherwydd eu hamgylchiadau personol. Wrth i ni edrych ymlaen at adferiad yn ystod 2022-2023 a thu hwnt, byddwn yn parhau i sicrhau darpariaeth deg ar gyfer ein holl breswylwyr a derbynwyr ein gwasanaethau.

Sut rydym yn cyflawni'r ddyletswydd

Mae datganiad cydraddoldeb y Cyngor yn gwneud ei ymrwymiad yn glir;

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod gan bobl wahanol anghenion, gofynion a nodau a byddwn yn ymateb yn weithredol yn erbyn pob math o wahaniaethu trwy hyrwyddo cysylltiadau da a pharch oddi mewn a rhwng ein cymunedau, trigolion, aelodau etholedig, ymgeiswyr am swyddi a'n gweithlu.

Byddwn hefyd yn gweithio i greu mynediad cyfartal i bawb i'n gwasanaethau, ni waeth beth fo'u tarddiad ethnig, rhyw, oedran, statws priodasol, cyfeiriadedd rhywiol, anabledd, ailbennu rhywedd, credoau crefyddol neu ddiffyg cred, defnydd o'r Gymraeg, BSL ac ieithoedd eraill, cenedligrwydd, cyfrifoldeb am unrhyw ddibynyddion neu unrhyw reswm arall na ellir dangos ei fod yn gyfiawn.

Mae parch at amrywiaeth yn fater allweddol wrth i'n cymunedau newid a datblygu yn yr 21ain ganrif. Rhaid inni barchu'r hyn sydd wedi bod o'r blaen a'r cyflawniadau hyd at y pwynt hwnnw, ond rhaid inni hefyd dderbyn a pharchu bod pethau wedi newid ac yn parhau i esblygu. Rhaid inni barchu pob unigolyn sy'n byw neu'n gweithio yma, sy'n cynrychioli neu'n ymweld â'r fwrdeistref sirol.

Rhaid i wasanaethau'r Cyngor adlewyrchu'r anghenion amrywiol hyn ac mae gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili eisoes gefndir cryf o ran darparu gwasanaethau hygrych mewn ffordd synhwyrol, fesuredig a chost-effeithiol. Mae cyllid llywodraeth leol yn cael ei herio fwyfwy ac mae'n rhaid i unrhyw newidiadau ystyried yr effaith ar y rhai mwyaf agored i niwed mewn cymdeithas trwy Asesiadau Effaith Cydraddoldeb, sy'n dwyn awdurdod llawn y Cynllun Cydraddoldeb Strategol. Wrth i ni symud i 2021-2022, mae gennym ni ddyletswyddau economaidd-gymdeithasol newydd sy'n golygu y byddwn ni'n newid y ffordd rydyn ni'n cynnal asesiadau effaith.

Trwy Adroddiad Blynyddol y Cynllun Cydraddoldeb Strategol hwn, mae'r cyngor wedi dangos tystiolaeth o'r monitro a wnaed i adolygu effaith y cynnydd a wnaed gennym i gyflawni camau gweithredu'r Amcanion Cydraddoldeb. Cesglir gwybodaeth berthnasol o ffynonellau mewnol ac allanol gan gynnwys ymarferion ymgynghori cyhoeddus, data Cyfrifiad, data troseddau casineb lleol neu Asesiadau Effaith Cydraddoldeb. Unwaith y caiff yr adroddiad hwn ei gymeradwyo, bydd yn cael ei gyhoeddi a'i hyrwyddo'n eang yn fewnol ac yn allanol er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r gwaith sy'n cael ei wneud.

Casglu Perfformiad, Data a Gwybodaeth y Cyngor

Perfformiad y Cyngor

Yn 2018 fe wnaethom osod ein chwe Amcan Llesiant a'u hymgorffori yn ein Cynllun Corfforaethol. Nid yw gosod amcanion yn beth newydd, rydym wedi bod yn gosod Amcanion Llesiant ac Amcanion Gwella ers nifer o flynyddoedd; fodd bynnag dyma'r tro cyntaf i ni osod amcanion dros gyfnod cynllunio o bum mlynedd.

Gan y gall amgylchiadau newid dros amser, mae'n bwysig i ni sicrhau bod ein Cynllun yn parhau i fod yn addas i'r diben. Felly cynhaliwyd adolygiad o'n hamcanion i sicrhau eu bod yn dal yn berthnasol ac o ganlyniad, gwnaethom fân newidiadau i'r Cynllun fel y'i cymeradwywyd gan Gabinet y Cyngor ar 10 Gorffennaf 2019. I weld y Cynllun wedi'i ddiweddarau, cliciwch [yma](#).

Darperir perfformiad yn erbyn y Cynllun Corfforaethol yn ein hadroddiad perfformiad blynyddol; y blociau adeiladu yw gwybodaeth perfformiad ar draws y cyngor. Mae gwasanaethau'n darparu gwybodaeth sy'n cael ei bwydo i fyny i lefel Cyfarwyddiaeth a Chorfforaethol trwy asesiadau perfformiad. Cynhwysir gwybodaeth cydraddoldeb yn yr asesiadau perfformiad; fodd bynnag, yn ystod 2021-2023, byddwn yn gweithio i gysylltu ein Hamcanion Cydraddoldeb yn benodol â'r adroddiadau perfformiad.

Casglu Gwybodaeth Berthnasol

Wrth ystyried a chasglu gwybodaeth i'w chynnwys yn yr adroddiad blynyddol, defnyddiwyd Cynllun Gweithredu'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-2024 fel templed. Mae meysydd gwasanaeth yn cadw gwybodaeth a allai gynorthwyo'r cyngor i nodi sut mae'n cyflawni'r Dyletswyddau Cyffredinol a Phenodol, a chysylltwyd â Phenaethiaid Gwasanaeth i ofyn iddynt ddarparu diweddariad cynnydd ar gyfer eu maes gwasanaeth yn erbyn pob un o'r camau gweithredu perthnasol.

Gwnaethom edrych ar adroddiadau'r cyngor a ysgrifennwyd yn ystod y 12 mis i gasglu gwybodaeth berthnasol i roi darlun ehangach o'r gwaith a wnaed. Mae'r wybodaeth hon yn dangos bod cydraddoldeb wrth wraidd y broses gwneud penderfyniadau. Roedd y rhan fwyaf o adroddiadau'r cyngor yn cynnwys Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb i ddangos tystiolaeth o ystyriaethau cydraddoldeb y cynnig.

Fe wnaethom hefyd ddefnyddio data monitro cyflogaeth a ddarperir trwy system AD y cyngor. Mae'r data cyflogaeth a ddarperir yn yr adroddiad hwn hefyd yn cynnwys athrawon a gweithwyr mewn ysgolion.

Gellir gweld Cynllun Gweithredu'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol ar wefan y cyngor: [Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-2024 - CBSC](#)

Ffynonellau gwybodaeth

Wrth ystyried pa wybodaeth y dylid ei defnyddio roedd yn bwysig bod meysydd o arfer da yn cael eu nodi ar draws meysydd gwasanaeth i ddangos bod ymrwymiad i sicrhau cydraddoldeb yn bodoli ar draws y Cyngor. Mae'r wybodaeth a ddefnyddir yn yr adroddiad hwn yn cynnwys:

- Cynllun Corfforaethol y Cyngor (2018-2023)
- Cyflenwi gwasanaeth/prosiectau (2020-2021)
- Arferion cyflogaeth
- Rhaglen ymgynghori ac ymgysylltu
- Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb (2020-2021)
- Gwybodaeth monitro cyflogaeth (2019-2020)
- Monitro a chyflenwi cynllun gweithredu'r CCS (2020-2021)

Diffyg Casglu ac Effeithiolrwydd Gwybodaeth

Er bod gwybodaeth berthnasol sylweddol wedi'i chasglu ar gyfer yr adroddiad hwn, cydnabyddir ei bod weithiau'n anodd casglu a monitro'r holl wybodaeth mewn cyngor mor fawr â Chyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili. Cafodd gwasanaethau eu dargyfeirio i ymateb i bandemig Covid-19 ac nid oedd yn bosibl casglu gwybodaeth fel y byddem yn ei wneud mewn blwyddyn arferol. Yn y tymor hwy, cydnabyddir y gellir gwneud gwelliannau bob amser i annog dull cyson o rannu gwybodaeth. Ein bwriad yw cynnwys adroddiadau cydraddoldeb yn benodol yn ein prif brosesau asesu perfformiad.

Ymgysylltu a Chyfranogiad Cynhwysol (Amcan Cydraddoldeb 4)

Er gwaethaf pandemig Covid-19, mae'r Cyngor wedi bod yn awyddus i gynnal deialog gyda'i drigolion ac i ofyn am eu barn ar nifer o ymarferion ymgynghori ac ymgysylltu. Ymgysylltu Cynhwysol a Chymryd Rhan yw un o'n dewisiadau Amcanion Cydraddoldeb Strategol. Mae ymgysylltu a chymryd rhan wedi parhau mewn ffordd ystyrlon, ar draws Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn ystod 2020-2021, yn fewnol gyda'n staff ac yn allanol gyda'n cymunedau a'n partneriaid.

Er mwyn gwneud iawn am y cyfleoedd cyfyngedig ar gyfer ymgysylltu wyneb yn wyneb o ganlyniad i Covid-19, cyflymwyd y symudiad tuag at ddulliau digidol gyda mwy o ddefnydd o gyfryngau cymdeithasol a digidol lle bo'n briodol. Er ein bod bob amser yn ymdrechu i sicrhau bod ymgysylltu ac ymgynghori yn gynhwysol, gwnaed ymdrech ychwanegol i sicrhau bod y rhai sy'n dymuno ymgysylltu â ni yn gallu gwneud hynny yn y ffordd sy'n gweddu orau i'w hanghenion a bod y rheini "nad ydynt yn cael eu clywed yn aml", gan gynnwys y rhai sydd â nodweddion gwarchodedig, y rhai sydd dan anfantais economaidd a'r rhai sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol, yn cael gwybod am y cyfleoedd hyn e.e trwy ddefnyddio rhwydweithiau a grwpiau presennol a defnyddio eu dulliau ymgysylltu sefydledig. Rydym yn cydnabod bod ymgysylltu digidol yn peri anawsterau i rai pobl ac rydym wedi defnyddio'r rhwydweithiau hyn a dulliau mwy traddodiadol o gyfathrebu i'n helpu i gyrraedd cymaint o bobl â phosibl.

Mae gwaith wedi parhau i gyflawni Fframwaith 'Ymgynghori ac Ymgysylltu' Tîm Caerffili, ([Fframwaith Ymgynghori ac Ymgysylltu 2020-2025](#)) a gymeradwywyd gan Gabinet y cyngor ym mis Chwefror 2020, a nododd ddull gweithredu ar gyfer dealltwriaeth gyffredin i wella ymgysylltiad ymhellach. Mae'n nodi'r egwyddorion a'r safonau ar gyfer sut y bydd y cyngor yn ymgysylltu i adeiladu '*disgwyliadau clir a rennir sy'n galluogi ffocws ar yr hyn y gellir ei gyflawni*'.

Yr egwyddorion o fewn y fframwaith yw:

- Byddwn yn grymuso ein trigolion i gael mwy o ddylanwad dros y materion sy'n effeithio arnynt
- Byddwn yn cynyddu ac yn cryfhau rôl cymunedau yn y ffordd yr ydym yn byw, yn gweithio ac yn ymweld â bwrdeistref sirol Caerffili
- Bydd hyn yn ein helpu i ddeall anghenion ein cymunedau, a fydd yn ei dro yn helpu i sicrhau bod y gwasanaethau a ddarparwn yn bodloni'r anghenion hynny, a bod yr adnoddau sydd ar gael yn cael eu defnyddio'n effeithiol ac yn unol â blaenoriaethau y cytunwyd arnynt.
- Byddwn yn cefnogi cymunedau i weithredu, trwy eu helpu i nodi anghenion a'u cefnogi i ddatblygu atebion a arweinir gan y gymuned.

Mae egwyddorion strategol Deddf Cydraddoldeb 2010 a dyletswyddau penodol i Gymru ac Egwyddorion Cenedlaethol Ymgysylltu â'r Cyhoedd yng Nghymru wedi'u gwreiddio drwy'r ddogfen gyfan.

Yn dilyn secondiad yr Uwch Swyddog Cyfathrebu i'r Tîm Trawsnewid y llynedd, cymeradwywyd achos busnes i benodi Swyddog Prosiect Ymgysylltu i gefnogi'r maes gwaith hwn ymhellach. Mae'r Tîm Trawsnewid yn gweithio'n agos gyda'r Swyddog Ymgynghori ac Ymgysylltu â'r Cyhoedd sy'n rhan o'r Tîm Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Ymgynghori i sicrhau bod dull cydgysylltiedig ar draws ymgynghori, ymgysylltu a

chyfathrebu sy'n adlewyrchu anghenion gwahanol unigolion wrth i'r cyngor barhau i drawsnewid.

Mae gweithgareddau eraill sydd wedi cyfrannu at yr amcan hwn yn cynnwys:

Paratoi'r cyngor ar gyfer y ddyletswydd economaidd-gymdeithasol newydd ar 1 Ebrill 2021. Datblygwyd proses Asesu Effaith Integredig newydd sy'n cyfuno nifer o asesiadau blaenorol, asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb a'r asesiad yn erbyn y ddyletswydd newydd. Mae hyn yn cynnwys cryfhau'r berthynas â data ac ymgynghori.

- Yr hyfforddiant a gyflenwyd
 - Hyfforddiant Asesu Effaith Integredig i uwch reolwyr (cyflwynwyd 4 sesiwn ym mis Mawrth 202)
- Rhaglen hyfforddi gynlluniedig
 - Ymgynghori ac Ymgysylltu Effeithiol (4 sesiwn hyfforddi wedi'u trefnu ar gyfer mis Mai 2021)
 - Gwneud gwybodaeth yn hawdd i'w darllen a'i deall, Anabledd Dysgu Cymru (i'w chyflwyno ym mis Mai 2021)

Mae gweithgareddau ymgynghori ac ymgysylltu cyhoeddus yn parhau i gael eu hyrwyddo'n rhagweithiol ar dudalen flaen gwefan y Cyngor, yn ogystal ag ar draws ei sianeli digidol. Hefyd, mae rhagor o fanylion am weithgareddau ymgysylltu cyfredol (gan gynnwys dolenni i arolygon byw lle bo'n briodol) a chanlyniadau gweithgareddau ymgysylltu diweddar yn cael eu cofnodi ar y wefan. <https://www.caerffili.gov.uk/cymerwch-ran/ymgyngghoriadau>

Yn ystod 2020-2021, cynhaliodd y cyngor nifer o weithgareddau ymgynghori allweddol yn fewnol ac yn allanol gan gynnwys:

- **Sgwrs Caerffili** - rhoddodd y cyfle i bobl sy'n byw ac yn gweithio ar draws y fwrdeistref i rannu eu profiad o fywyd ar draws yr ardal a nodi blaenoriaethau i helpu i siapio darpariaeth gwasanaethau yn y dyfodol sy'n diwallu anghenion dinasyddion wrth i ni symud ymlaen. Mae'r ymgynghoriad hwn yn enghraifft o sut mae'r Cyngor yn defnyddio amrywiaeth o ddulliau i annog cyfranogiad, hyrwyddo ymgynghoriadau a sicrhau bod pob sector o'r gymuned yn cael cyfle i ddweud eu dweud. Ceir adroddiad cryno llawn yn <https://www.caerffili.gov.uk/cymerwch-ran/ymgyngghoriadau/ymunwch-yn-nhrafodaeth-caerffili>
- **Rhaglen Ysgolion y 21^{ain} Ganrif** – ymgynghoriadau ar Ysgol Gymraeg Cwm Gwyddon (<https://www.caerffili.gov.uk/cymerwch-ran/ymgyngghoriadau/ysgolion-yr-21ain-ganrif-ysgol-gymraeg-cwm-gwyddon>) ac Ysgol Arbennig a Chanolfan Adnoddau Trinity Fields (<https://www.caerffili.gov.uk/cymerwch-ran/ymgyngghoriadau/ysgolion-yr-21ain-ganrif-ysgol-a-chanolfan-adnoddau-cae'r-drindod>)
- **Ymgynghoriad Teithio Llesol Cam 1** - Mae'n rhaid i bob Awdurdod Lleol yng Nghymru ailgyflwyno eu Mapiau Rhwydwaith Teithio Llesol i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Rhagfyr 2021. Bydd yr ymgynghoriad mewn tri cham ac roedd Cam 1 yn gofyn am adborth ar rwystrau i gerdded a beicio drwy'r offeryn ar-lein cyffredin. Roedd Cam 2 yn gofyn am farn ar y seilwaith presennol yn y Fwrdeistref a pha anawsterau y mae pobl yn eu profi wrth gerdded neu feicio a bydd Cam 3 yn ceisio nodi llwybrau ar gyfer y dyfodol <https://www.caerffili.gov.uk/cymerwch-ran/ymgyngghoriadau/ymgyngghoriad-yngghylch-map-rhwydwaith-integredig-teithio-llesol-cam-1>

- Arolwg gweithio ystwyth i staff sydd eisoes wedi cael profiad o weithio mewn ffordd ystwyth, yn ystod y cyfyngiadau coronafeirws ac yn flaenorol, gan gynnwys a oedd eu nodweddion gwarchodedig wedi gwneud y newid yn fwy anodd iddynt (Mehefin 2020).
- Arolwg staff (cyflawnwyd yn gynnar ym mis Ebrill 2021) i'r holl staff, gan gynnwys y rhai sy'n gweithio ar y rheng flaen/nad ydynt yn gweithio yn y swyddfa, i geisio barn am strategaethau a fydd yn cael effaith uniongyrchol ar staff.

Ymateb i Covid-19 a Helpu ein Trigolion Bregus

Mae'r adran ganlynol yn rhoi cipolwg byr o rai o'r mesurau arfer da a roddwyd ar waith gan y Cyngor yn ystod pandemig Covid-19, sy'n dangos ein cydymffurfiad a'n hymrwymiad i Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.

Roedd ymddangosiad y Coronafeirws ar draws y byd yn her sylweddol a digynsail i'n ffordd o fyw a'r ffordd yr ydym yn darparu gwasanaethau.

Mae Swyddogion a Chynghorwyr wedi gweithio'n ddiflino i ddiwallu anghenion ein cymunedau mewn ffyrdd newydd. Mewn ychydig ddyddiau, fe wnaeth y Cyngor ail-bwrpasu, ailffocysu ac ail-lunio ei hun er mwyn ymateb i anghenion uniongyrchol ein cymunedau. Ein prif ddiben fu erioed, ac sy'n parhau i fod, sef "i amddiffyn ein pobl a'n lle".

Heb oedi dim, cyflwynodd y Cyngor ei Gynllun Rheoli Argyfwng a'i drefniadau parhad busnes i gyflawni a chydlynu'r ymateb, gan weithio ar draws gwasanaethau'r Cyngor ynghyd â'n partneriaid allweddol, awdurdodau lleol cyfagos a Llywodraeth Cymru. Mae'r cyrff hyn yn parhau i weithredu mewn amgylchedd deinamig a heriol, gan addasu ac ymateb i ystod o risgiau i gyflenwi gwasanaethau a llesiant ein staff a'n trigolion.

Yn ystod y pandemig coronafeirws, ailbwrpasodd y gyfarwyddiaeth addysg ei hun, gan ddarparu cymorth i bob plentyn a pherson ifanc. Defnyddiwyd ystod o swyddogion, gan gynnwys swyddogion lles addysg, seicolegwyr addysg, timau addysg gymunedol gweithwyr ieuenctid a chwnselwyr mewn ysgolion, i gefnogi'r rhai mwyaf agored i niwed. Felly, mae ein hasesiad o berfformiad yn canolbwyntio ar lun ehangach na data perfformiad yn unig, ac mae'n dangos sut mae'r camau a gymerwyd i gefnogi disgyblion ac ysgolion drwy'r pandemig wedi bod yn effeithiol.

Parhaodd y mwyafrif o'n 500+ o wasanaethau i weithredu, er bod lefelau staffio wedi gostwng. Mae staff wedi newid yn llwyr y ffordd y maent yn gweithio - naill ai'n gweithio'n uniongyrchol ar y rheng flaen; cael eu hadleoli i wasanaethau sydd newydd eu cyflwyno, neu weithio 'o bell' o'u cartrefi. Cyflwynwyd gwasanaethau newydd, megis canolfannau gofal plant i weithwyr allweddol, darparu grantiau i fusnesau a gweithio gyda gwirfoddolwyr i ddosbarthu bwyd a meddyginiaethau, i dynnu sylw at ddim ond rhai o'r pethau a wnaethom.

Mae'r canlynol yn rhoi rhagor o fanylion am lefel y gwasanaeth a ddarparwyd mewn ymateb i'r pandemig, yn seiliedig ar yr egwyddor gyffredinol o "amddiffyn ein pobl a'n lle".

Ymateb y Gymuned

Yn dilyn y cyfnod clo cyntaf, ysgrifennodd y Cyngor at dros 76,620 o aelwydydd. Roedd y llythyr yn gwahodd y trigolion hynny oedd yn cwrdd â meini prawf llym (dros 70/ gyda chyflwr iechyd, yn gwarchod/ yn hunan-ynysu ac nad oedd cefnogaeth arall ar gael iddynt gan ffrindiau, teulu, cymdogion neu grŵp cymunedol lleol) i gysylltu i weld sut y gallai'r cyngor gynorthwyo.

Ymatebodd dros 1,550 o drigolion bregus i'r llythyr, a daeth 590 o aelodau o staff y cyngor ymlaen i helpu (350 o'r rheini'n gwirfoddoli yn eu hamser eu hunain). Cafodd pob person bregus ei 'baru' ag aelod o staff a ffurfiwyd 'Cynllun Cyfaill' y cyngor. O'r pwynt hwnnw ymlaen, darparodd y fyddin wirfoddol gefnogaeth hanfodol i'r trigolion bregus hynny, gan gynnwys siopa a sicrhau cyflenwadau, danfon meddyginiaethau a gwneud galwadau ffôn rheolaidd i helpu i atal arwahanrwydd yn ystod y cyfnod hwn.

Mae'r adborth gan y trigolion agored i niwed ar y cynllun cyfaill wedi bod yn hynod gadarnhaol ac mae'n amlwg bod y cynllun hwn wedi gwneud gwahaniaeth sylweddol. Mae gwirfoddoli hefyd wedi bod yn rôl werth chweil i'r rhai sy'n cefnogi'r bobl fregus, gyda 97.3% o'r rhai a holwyd yn nodi eu bod wedi gweld y cynllun naill ai'n brofiad cadarnhaol neu gadarnhaol iawn. Ategwyd a chefnogwyd y gwasanaeth hwn gan y cynnig parhaus o Brydau Uniongyrchol, a oedd yn parhau i weini prydau poeth o ansawdd uchel.

Er mwyn sicrhau cynaliadwyedd yn y tymor hwy a chreu gwaddol cadarnhaol i sefyllfa nas gwelwyd o'r blaen, bu'r tîm yn gweithio gyda GAVO ar fodel a fyddai'n galluogi aelodau'r gymuned i ddarparu cymorth tebyg i drigolion bregus wrth symud ymlaen.

Ailganolbwyntiodd y Gwasanaeth Cofrestru ei waith ar gofrestru marwolaethau (llawer yn ymwneud â Covid-19) wrth i seremonïau priodas a chofrestriadau genedigaethau gael eu hatal. Roedd y gwasanaeth cofrestru marwolaethau yn gweithredu o bell dan rai amodau emosiynol iawn, ond roedd y staff yn parhau i fod yn hynod broffesiynol drwy'r amser.

Roedd staff y Gwasanaeth Diogelu'r Cyhoedd yn gweithio'n ddiflino ac o bell i orfodi deddfwriaeth ymbellhau cymdeithasol mewn adeiladau busnes yn ogystal â chwarae rhan allweddol wrth ddatblygu'r model olrhain cyswllt a rheoli heintiau mewn cartrefi gofal.

Ym mis Tachwedd 2020, cymeradwywyd cynnig i ddatblygu'r Cynllun Cyfeillion presennol a'r Etifeddiaeth Adfywio Cymunedol i fod yn Wasanaeth Gofal Caerffili, gyda'r nod o sicrhau bod pobl yn cael y cymorth iawn, yn y lle iawn, ac ar yr amser iawn, gan ddefnyddio un pwynt cyswllt drwy system brysennu.

Mae Gwasanaeth Gofal newydd Caerffili yn darparu cyngor, cefnogaeth a chyfeirio trwy asesiadau cryfder i wasanaethau cymorth mewnol ac allanol, i alluogi pobl i ddod yn fwy gwydn a byw mor annibynnol â phosibl trwy fodel cymunedol fel rhan o ddull graddol o ddatblygu taith integredig o un pen i'r llall, trwy wasanaethau mewnol ac allanol ar gyfer trigolion sydd 'mewn perygl'.

Gwasanaethau Cymdeithasol

Arhosodd mwyafrif y gwasanaethau yn eu lle yn ystod y pandemig, ond fe wnaethom benderfynu cau ein canolfannau dydd ac un o'n cyfleusterau gofal seibiant.

Gwnaethpwyd y penderfyniad hwn ar y sail bod mwyafrif y bobl a fyddai wedi bod yn mynychu ar y rhestr warchod, a'r ffaith bod angen inni adleoli'r staff i wasanaethau pobl hŷn a chau bylchau yn ystod absenoldeb salwch.

Cafodd problemau mewn perthynas â lledaeniad Covid-19 mewn cartrefi gofal sylw ledled y DU. Mae cartrefi gofal ym mwrdeistref sirol Caerffili hefyd wedi wynebu'r problemau hyn gydag adroddiadau o farwolaethau sy'n gysylltiedig â Covid-19 yn dod o nifer o gartrefi.

Bu parhau i gynnal y Gwasanaethau Plant yn gymhleth. Yn aml bu'n rhaid gwneud cyswllt gwaith cymdeithasol â phlant a/neu deuluoedd dros y ffôn neu drwy gyswllt fideo a chafodd pob un ond yr asesiadau/adolygiadau mwyaf hanfodol eu gohirio. Yn ogystal, cafodd achosion gofal yn y llysoedd eu hatal hefyd.

Tai

Ar adeg yr achosion, roedd yr awdurdod ar y trywydd iawn i ddod â'i raglen Safon Ansawdd Tai Cymru i ben yn 2020 ond yn amlwg rhoddwyd terfyn ar y cyfan heblaw gwaith brys ar unwaith. Cydnabu Llywodraeth Cymru y broblem, a derbyniodd bod angen ymestyn y dyddiad cau ar gyfer cwblhau rhaglen SATC.

Derbyniodd pob tenant, ac eithrio'r rhai oedd yn byw mewn llety gwarchod alwadau sicrwydd. Dechreuwyd drwy dargedu tenantiaid agored i niwed i wirio eu llesiant ond yn raddol ehangwyd y gwasanaeth i bob cartref.

Roedd canlyniad y galwadau'n cynnwys rhoi arweiniad ar sut i gael cymorth ariannol, manylion cyswllt a chyngor ar sut y gall tenantiaid dalu eu rhent gyda'r Tîm Rhenti ac arianwyr yn ffonio tenantiaid yn ôl os oedd angen cymorth ychwanegol arnynt, gan ddarparu gwybodaeth am sut i roi gwybod am waith atgyweirio a chyngor brys ar y gwasanaeth atgyweirio, cyfeirio materion ymddygiad gwrthgymdeithasol at y swyddog perthnasol a chyngor i gysylltu â'r Heddlu, darparu gwybodaeth ar sut i wneud hunan-atgyfeiriad ar gyfer parcel bwyd a hefyd gwneud trefniadau ar eu rhan, gwybodaeth ar sut i wneud cais am bryd ysgol am ddim a darparu cyngor ar ba gyfleusterau/gwasanaethau'r cyngor oedd yn parhau ar agor.

Hybiau Gofal Plant

Pan gaeodd ysgolion Caerffili, sefydlwyd chwe Hwb Gofal Plant prif ffrwd bron yn syth gyda Trinity Fields hefyd yn cael ei sefydlu fel hwb Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) arall. Bu staff awdurdodau lleol yn gweithio drwy benwythnos 20-22 Mawrth 2020 i asesu a phrosesu'r 800 cais cyntaf am ofal plant gan weithwyr allweddol. Agorodd yr Hybiau ddydd Mawrth, 24ain Mawrth gyda 88 o blant, gan ryddhau 75 o weithwyr allweddol, gyda 21 o deuluoedd yn cael eu cefnogi yn Trinity Fields. Erbyn Mehefin 2020 roedd 9 hwb prif ffrwd, 1 hwb ADY ac 1 hwb ar gyfer y disgyblion mwyaf agored i niwed yn gweithredu. Cynyddodd nifer y disgyblion i 362 y dydd, gyda darpariaeth hefyd yn cael ei chynnig yn ystod gwyliau'r ysgol, gan gynnwys gwyliau banc. Cefnogwyd yr hybiau bob dydd gan 255 o staff ysgol gwirfoddol yn ogystal â staff ar draws gwasanaethau eraill y cyngor.

Prydau Ysgol am Ddim (PYDd)

Yn dilyn y cyhoeddiad y byddai ysgolion yn cau, roedd y Cyngor yn wynebu her aruthrol wrth barhau i ddiwallu anghenion dros 5,500 o ddisgyblion PYDd o fewn y fwrdeistref sirol. Tra roedd Awdurdodau Lleol eraill yn ystyried cynlluniau talebau a thaliadau arian parod, penderfynodd Caerffili eu bod yn dymuno rhoi bwyd yn uniongyrchol ar blatiau ein disgyblion PYDd.

I wneud i hyn ddigwydd, bu'r Cyngor yn gweithio mewn partneriaeth â nifer o gyflenwyr lleol i sefydlu cerbyd storio oer a chanolfan pacio a dosbarthu yn Nhŷ Penallta. Roedd y prydau a oedd yn cael eu dosbarthu i ddisgyblion PYDd yn cynnwys bocs o 5 pryd wedi'u rhewi, torth o fara, 2 beint o laeth a detholiad o bwdinau, pecyn llysiau a ffrwythau

ffres wythnosol ynghyd â chardiau ryseitiai i annog rhieni/gwarcheidwaid i ddefnyddio'r cynhwysion i goginio gyda'u plant. Tyfodd y cynllun yn sylweddol wrth i'r gair ledaenu am y gwasanaeth o ansawdd uchel a ddarparwyd. Yn ei anterth, cynlluniodd y tîm lwybrau dosbarthu ar gyfer dros 60 o gerbydau i gyflenwi PYDd i dros 5000 o blant a phobl ifanc, gyda chynnydd yn y nifer sy'n hawlio PYDd o 70% i 91%. Ni fyddai wedi bod yn bosibl cyflwyno'r pecyn prydau PYDd heb ddull "Tîm Caerffili" go iawn gyda chyfranogiad staff o dros 20 o feysydd y Cyngor.

Er bod y cynllun wedi bod yn llwyddiant mawr, gyda sylw cadarnhaol helaeth yn y cyfryngau, y gymeradwyaeth fwyaf a phwysicaf yw'r adborth helaeth a hynod gadarnhaol a gafwyd gan ein cymuned a'r cwsmeriaid a oedd wedi derbyn y gwasanaeth. Mae'r dyfyniad hwn yn crynhoi'r teimlad cymunedol:

"Chwarae teg i CBSC. Dosbarthiad gwych arall o brydau bwyd, a synnu o weld y ffrwythau. Rydych chi wir wedi gofalu am bethau trwy'r pandemig hwn. Mae pob aelod o staff sydd wedi dod â phethau i ni wedi bod mor hyfryd a chwrtais. Diolch yn fawr iawn eto."

Aeth y gwasanaeth ymlaen i ennill gwobr genedlaethol 'Tîm Gwasanaeth Gorau: Gwasanaeth Arlwy' yng Ngwasanaeth Gwobrau Blynnyddol APSE. Ym mis Gorffennaf 2021, roedd cyfanswm o 1.3m o brydau wedi'u dosbarthu i blant a phobl ifanc agored i niwed ledled y fwrdeistref sirol ers dechrau'r pandemig, gyda 31,215 o brydau'n cael eu dosbarthu bob wythnos.

Blynnyddoedd Cynnar

Cefnogodd staff y Blynnyddoedd Cynnar fwy na 400 o'r teuluoedd mwyaf agored i niwed a oedd â phlant 0-3 oed gyda chynllun gweithgaredd unigol wythnosol ar gyfer datblygiad plant a chymorth i deuluoedd, ac yna apwyntiad galwad ffôn i weld sut oedd y datblygiad yn dod yn ei flaen a p'un a oedd unrhyw anghenion neu bryderon teuluol eraill.

Symudodd y rhaglenni rhianta i gyrsiau ar-lein ac roeddent ar gael i bawb yn y fwrdeistref sirol. Yn ogystal, cafodd dros 1000 o becynnau gweithgaredd ar gyfer plant 0-3 oed, gan gynnwys llyfr, eu dosbarthu i deuluoedd Dechrau'n Deg a oedd yn rhan o'r rhaglen ond na allent gael mynediad at ofal plant, rhianta neu grwpiau iaith yn ystod y pandemig. Roedd timau ieuchyd hefyd yn ffonio holl rieni babanod newydd-anedig a ryddhawyd o'r ysbyty i sefydlu unrhyw anghenion cymorth.

Hwylusodd y gwasanaeth blynnyddoedd cynnar ehangach ar gyfartaledd 20 cais y dydd ar gyfer naill ai lleoliadau gofal plant neu ganolfannau i blant gweithwyr hanfodol. Ar gyfer y plant mwyaf agored i niwed, darparwyd dull cydlynol rhwng Addysg a'r Gwasanaethau Cymdeithasol, lle y cynigiwyd lleoedd o fewn Hybiau Gofal Plant fel mater o drefn.

Dysgu o Bell

Derbyniodd ysgolion arweiniad parhaus gan y Gwasanaeth Cyflawni Addysg ar weithredu strategaeth dysgu o bell a oedd yn anelu at gynnal parhad dysgu i ddisgyblion tra'u bod gartref. Mae'r cymorth hwn yn unol â strategaeth Llywodraeth Cymru ac mae'n defnyddio Hwb, llwyfan digidol ar gyfer addysgu a dysgu, fel y prif arf ar gyfer cyfathrebu a dysgu proffesiynol. Rhannwyd arfer ac ymchwil datblygol ag ysgolion, gyda'r bwriad o wella a mireinio strategaethau cyfredol i ymgysylltu â disgyblion trwy fynediad o bell. Mae meysydd eraill o fewn y gyfarwyddiaeth addysg, megis y Gwasanaeth Cerdd a'r Tîm

Ysgolion lach, yn darparu cyfleoedd dysgu ychwanegol i ddisgyblion. Roedd y Fforwm Ieuenctid yn arf defnyddiol i fesur adborth ar effeithiolrwydd y strategaeth dysgu o bell.

Mae'r awdurdod lleol hefyd yn rhoi menter Llywodraeth Cymru ar waith i gefnogi dysgwyr sydd 'wedi'u hallgáu'n ddigidol', nad oes ganddynt fynediad at dechnoleg briodol neu fand eang digonol. Helpodd y fenter hon ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig i gael yr un cyfleoedd dysgu â'u cyfoedion trwy roi gliniaduron a chysylltiadau band eang iddynt.

Y Gwasanaeth Ieuenctid

Dangosodd y Gwasanaeth Ieuenctid hyblygrwydd ac arloesedd wrth ddarparu cymorth i bobl ifanc agored i niwed a'u teuluoedd trwy gydol yr ymateb i'r pandemig. Ar y cyd â chydweithwyr ar draws y cyngor, cynorthwyodd y gweithwyr Ieuenctid i ddosbarthu parseli bwyd brys i'r rhai a oedd yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim a dyluniwyd pecynnau gweithgareddau i ysgogi pobl ifanc a darparu addysg anffurfiol. Roeddent hefyd yn helpu i leihau lledaeniad y feirws trwy weithio yn y gymuned gyda Heddlu Gwent yn cynghori pobl ifanc, wyneb yn wyneb, ynghylch ymddygiad priodol.

Yn ystod y cyfnod clo, cefnogwyd dros fil o bobl ifanc gan y Gwasanaeth Ieuenctid, y mwyafrif ohonynt ag un neu fwy o ffactorau risg. Parhaodd y gwasanaeth ar y trywydd iawn i gyrraedd ei darged NEET ôl-16, hynny yw, llai na 2.5% nad ydynt mewn cyflogaeth, addysg neu hyfforddiant. Addaswyd cwricwlwm y Gwasanaeth Ieuenctid i'w gyflwyno ar-lein. Roedd hyn yn cynnwys defnyddio technoleg i gyfathrebu â grwpiau o bobl ifanc ar sail un-i-un, yn seiliedig ar gymorth.

Diogelu'r Economi

Cafodd y pandemig a'r cyfnodau clo cysylltiedig effaith economaidd ddifrifol. Fel rhan o'r ymateb i hyn, lansiodd Llywodraeth Cymru nifer o grantiau a oedd ar gael i gefnogi busnesau. Gweinyddwyd taliadau'r grantiau hyn gan Awdurdodau Lleol a Chyngor Caerffili. Yn wir, mae'r Cyngor wedi gwneud y ganran a'r gwerth uchaf o daliadau grant cymorth busnes ledled Gwent, ac mae yn y chwarter uchaf ledled Cymru.

Mae staff yn Nhîm Busnes, Menter ac Adnewyddu'r cyngor wedi bod yn rhoi cyngor a chymorth i fusnesau nad ydynt yn gymwys ar gyfer y Grantiau Busnes ac wedi bod yn eu cyfeirio at ffynonellau cyllid eraill a allai fod ar gael.

Bu blwyddyn gyflenwi 2020-21 yn ddigynsail, ac mae pandemig Covid-19 wedi cyflwyno heriau unigryw i'r economi, gyda chanlyniadau pellgyrhaeddol i gyflogwyr a gweithwyr. Yn ystod chwarter cyntaf y flwyddyn, daeth cyflogaeth i ben i bob pwrpas ar draws llawer o sectorau, ac yna adferiad araf ac ysbeidiol trwy gydol gweddill y flwyddyn, a gafodd ei effeithio gan gyfnodau clo eraill.

Er bod y cynllun Ffyrlo wedi rhoi sicrwydd i lawer o weithwyr, mae diswyddiadau torfol a diweithdra wedi bod yn nodwedd anochel o ganlyniad economaidd y pandemig. Yn fewnol, gyda dyfodiad cychwynnol y pandemig, gwelwyd hefyd fod adrannau mawr o weithlu'r Cyngor yn cael eu hadleoli i feysydd gwasanaeth â blaenoriaeth, er enghraifft, adleolwyd staff y rhaglen gyflogaeth i gefnogi banciau bwyd a chinio ysgol am ddim. Arweiniodd hyn at effeithiau anochel ar gapasiti cymorth cyflogaeth. Nid yw'n syndod bod y ffactorau allanol mawr hyn wedi cael effaith sylweddol ar gynnydd yr Amcan yn ystod y cyfnod adrodd. Fodd bynnag, ar lefel gyffredinol a chan ystyried heriau'r

pandemig, bernir bod yr amcan hwn yn datblygu'n foddhaol, yn enwedig mewn perthynas â chymorth cyflogaeth.

Crynodeb

Er mai dim ond canolbwyntio ar ddarparu gwasanaethau hanfodol y bu'n bosibl i ni ei wneud yn 2020-2021 oherwydd y pandemig Covid-19, canllawiau Llywodraeth Cymru a gofyniad i ddarparu cymorth i bobl agored i niwed, gwnaethom yn siŵr ein bod yn parhau i weithio'n galed, gan wneud gwahaniaeth i fywydau trigolion a thenantiaid Caerffili.

Ceir enghreifftiau manwl o'r hyn a aeth yn dda yn 2020-2021 yn Adroddiad Perfformiad Blynyddol y Cyngor 2020-2021. I weld yr adroddiad cliciwch [yma](#).

Paratoi ar gyfer y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol

Gohiriwyd y Ddyletswydd Economaidd Gymdeithasol yng Nghymru, a ddylai fod wedi'i rhoi ar waith ym mis Ebrill 2020, tan 31 Mawrth 2021 oherwydd pandemig Covid-19. Rhoddodd yr oedi gyfle i ni adolygu ein pecyn cymorth Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (EIA) cyfredol a datblygu pecyn cymorth Asesiad Effaith Integredig (AEI) i sicrhau bod gennym becyn cymorth asesu a oedd yn addas i'r diben ac yn cynnwys y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol.

Diben y ddyletswydd yw sicrhau bod y cyrff cyhoeddus penodedig yn ystyried y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol wrth wneud penderfyniadau strategol, penderfynu ar flaenoriaethau a gosod amcanion. Rhaid iddynt hefyd sicrhau canlyniadau gwell i'r rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol. Mae cynnwys cymunedau mewn gwneud penderfyniadau yn allweddol i wneud y penderfyniadau cywir ac i sicrhau eu bod yn cyflawni canlyniadau cadarnhaol. Rhaid iddynt hefyd ystyried (cynnal asesiad) sut y gallai eu penderfyniadau helpu i leihau anghydraddoldebau sy'n gysylltiedig ag anfantais economaidd-gymdeithasol.

Mae gofyniad statudol ar y Cyngor i gwblhau asesiadau effaith o dan nifer o ofynion deddfwriaethol. Mae'r gofynion hyn yn rhwymedigaeth gyfreithiol ar y Cyngor a gallai methu â chyflawni'r ddyletswyddau hyn arwain at i'r Cyngor wynebu her gyfreithiol am beidio â dilyn y broses briodol.

Er nad oes gofyniad adrodd yn gysylltiedig â'r ddyletswydd, mater i gyrff rhestredig perthnasol yw dangos sut y maent yn bodloni'r gofyniad statudol. Mae Llywodraeth Cymru yn annog cyrff cyhoeddus perthnasol i ddangos tystiolaeth o drywydd archwilio clir ar gyfer pob penderfyniad a wneir o dan y ddyletswydd, a dylent ddeall yn llawn effaith debygol penderfyniadau o'r fath er mwyn rhoi sylw dyledus i leihau anghydraddoldebau canlyniadau a achosir gan anfantais economaidd-gymdeithasol. Mae sylw dyledus yn gysyniad sefydledig mewn cyfraith cydraddoldeb. Yn y bôn, mae'n rhoi pwysau ar fater penodol sy'n gymesur â'i berthnasedd, ac mae'r un egwyddorion i'w disgwyl gennym ni o ran y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol.

Wrth adolygu ein pecyn cymorth AEA presennol a chymharu â'r hyn yr oedd cynghorau eraill yng Nghymru yn ei ddefnyddio, roedd yn amlwg bod llawer ohonynt eisoes wedi trosglwyddo i ddefnyddio pecyn cymorth AEI. Nid yn unig roeddent yn asesu'r effaith ar gydraddoldeb a'r Gymraeg, ond hefyd ar feysydd eraill, megis Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, Egwyddorion Datblygu Cynaliadwy, Hawliau'r Plentyn, Deddf yr Amgylchedd, Cynllun Corfforaethol (Amcanion Llesiant), Risg a Diogelu Data.

Yn dilyn trafodaethau niferus a sawl drafft, gweithredodd y Cyngor y defnydd o AEI o 31 Mawrth 2021, i gyd-fynd â gweithredu'r ddyletswydd. Mae'r asesiad hwn yn sicrhau y bydd pob cynnig sy'n symud ymlaen i benderfyniad yn dangos tystiolaeth ac yn rhoi sylw dyledus i bum darn o ddeddfwriaeth yn ogystal ag alinio'r cynigion â'r Amcanion Llesiant yn ein Cynllun Corfforaethol.

Mae'r AEI yn ymgorffori gofynion y gofynion deddfwriaethol canlynol mewn un asesiad effaith (Gweler **Atodiad 1**):

- [Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 \(Dyletswyddau Statudol\) \(Cymru\) 2011](#)
- [Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol 2021](#)
- [Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015](#) a'r [5 Ffordd o Weithio](#)
- [Mesur y Gymraeg 2011](#) a [Safonau'r Gymraeg](#)
- [Egwyddorion Gunning](#) (tudalen trydydd parti Saesneg yn unig)

Gwaith Hyrwyddo Cydraddoldeb

Yn 2020-2021, nododd y Cyngor nifer o ddiwrnodau ymwybyddiaeth naill ai drwy godi ymwybyddiaeth trwy ddatganiadau i'r wasg neu bostiadau cyfryngau cymdeithasol. Dathlwyd/marciwyd y canlynol naill ai'n gyhoeddus neu'n fewnol gyda staff:

Mai 2020

[Wythnos Ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl](#)
[Pythefnos Gofal Maeth](#)
[Dydd Ewyllys Da](#) (Urdd)

Mehefin 2020

[Mis Pride](#)
[Wythnos Gofalwyr](#)
[Diwrnod y Lluoedd Arfog](#)

Gorffennaf 2020

Ymwybyddiaeth o Ymddygiad Gwrthgymdeithasol – oherwydd cyfyngiadau Covid-19 cafodd digwyddiadau eu canslo.

Awst 2020

[Pride Cymru](#)

Medi 2020

Bore Coffi Macmillan (mewnol)

Hydref 2020

[Mis Hanes Pobl Dduon](#)
[Wythnos Ymwybyddiaeth Trosedd Casineb](#)
Diwrnod Iechyd Meddwl y Byd (mewnol)
Diwrnod Shwmae

|

 Llyngell Caerffili Caerphilly Library @CaerphillyLib · Oct 15, 2020
[#ShwmaeCymru](#) [#ShwmaeCaerffili](#)
[@CaerphillyLib](#) [@CaerphillyLib](#)

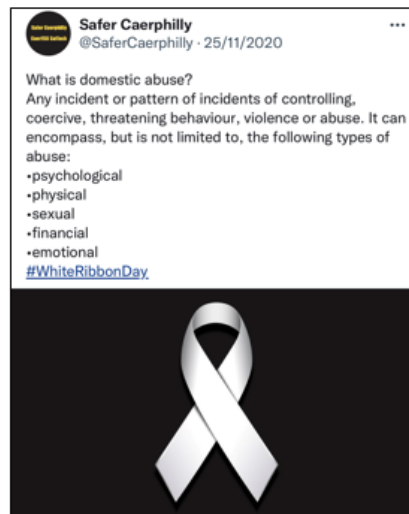

 Kathryn Peters @kathypeters70 · Oct 15, 2020
[#ShwmaeCymru](#) [#DiwrnodShwmae2020](#) [@CaerphillyLib](#)

Tachwedd 2020

Diwrnod Rhuban Gwyn

Rhagfyr 2020

Diwrnod Hawliau'r Iaith Gymraeg

Ionawr 2021

Diwrnod Cofio'r Holocaust

Chwefror 2021

Mis Hanes LGBTQ+

Mawrth 2021

Dydd Gŵyl Dewi

Diwrnod Rhyngwladol Menywod

Ymgyrch Dim Hiliaeth Cymru

Diwrnod y Gymanwlad

Astudiaethau Achos

Mae'r astudiaethau achos a ganlyn yn enghreifftiau o arfer da o'r awdurdod lleol yn darparu gwasanaethau yn ystod pandemig mewn ffordd sy'n dangos diwylliant cynhwysol y sefydliad. Ar adeg hynod heriol i lawer o bobl fregus, teuluoedd, cymunedau a busnesau roedd yn bwysig bod y Cyngor yn camu i mewn i fannau cymorth newydd i helpu i amddiffyn pobl a lleoedd.

Astudiaeth Achos 1: Gwasanaeth Prydau Ysgol Am Ddim

Yn ystod y pandemig, gweithiodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn agos mewn partneriaeth â chyflenwyr lleol a fu'n helpu i gefnogi'r fenter prydau ysgol am ddim. Ychydig oriau ar ôl cyhoeddi cau ysgolion ar ddydd Gwener 20 Mawrth 2020, fe weithredodd Tîm Arlwyo Cyngor Caerffili yn syth, gan weithio gyda staff a chyflenwyr i greu system i sicrhau bod pob plentyn sy'n derbyn prydau ysgol am ddim yn cael 5 pryd iach a chytbwys bob wythnos.

Ym mis Mawrth 2020, heriwyd y tîm Arlwyo i fwydo dros 6,000 o blant a phobl ifanc yn ardal bwrdeistref Caerffili a oedd yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim. Darparwyd brechdanau am y pythefnos cyntaf, hyd nes y gallai'r tîm a chyflenwyr lleol drefnu pecynnau prydau wedi'u rhewi i'w dosbarthu i gartrefi cymwys.

Parhawyd i ddanfôn y bwyd pan aeth y plant yn ôl i'r ysgol ym mis Medi nes i arlwyo gael ei ailgyflwyno'n ddiogel, ac maent wedi parhau yn ystod cyfnod clo 2021 pan gaewyd ysgolion.

Roedd y gwasanaeth dosbarthu yn gweithredu dros wyliau'r Pasg a chafodd ei ddarparu hefyd i'r disgyblion hynny sy'n hunan-ynysu.

Bu Bwydydd Castell Howell, Woosnam Dairies a W R Bishop yn helpu i gyflenwi ffrwythau, llysiau, pwdinau, llaeth, bara a llawer mwy i dros 5000 o blant ar draws y fwrdeistref sirol.

Cyrhaeddodd y tîm garreg filltir ym mis Mawrth 2021, ar ôl cyrraedd blwyddyn o gyflenwi prydau ysgol am ddim i ddisgyblion ar draws y fwrdeistref sirol.

Astudiaeth Achos 2: Cynllun Cyfeillio Covid-19

Dechreuodd y Cynllun Cyfeillio ar 16 Mawrth 2020 oherwydd yr angen i ddarparu ymateb cymunedol i gefnogi'r grwpiau canlynol i barhau i hunan-ynysu:

- Pobl dros 70 a/neu gyda bregusrwydd sylfaenol yn ymwneud â chyflwr iechyd.*
- Heb unrhyw rwydwaith cymorth arall na theulu agos

Yn yr un wythnos, ymatebodd 385 o staff i e-bost cychwynnol yn gofyn am wirfoddolwyr i gefnogi'r grwpiau hyn; darparu cefnogaeth gyda siopa, casglu presgripsiwn, cadw mewn cysylltiad, ac ati. Roedd y garfan gychwynnol hon o staff gwirfoddol yn cynnwys staff ysgol ac Aelodau Etholedig. Cafodd gwirfoddolwyr eu categorioedd yn ôl ardal cod post fel y gallent helpu mor agos â phosibl at eu cymuned eu hunain.

Sefydlwyd llinell ffôn benodol ar gyfer pobl oedd yn agored i niwed Covid-19 ac anfonwyd 76,620 o lythyrau i bob cartref yn nodi y gallent ofyn am gymorth pe bai pobl yn bodloni'r meini prawf uchod. Ar yr un pryd, dosbarthwyd 50,000 o gardiau 'Cymydog Da' ymhlith y gymuned ac i Aelodau Etholedig, ACau ac ASau.

Rheolodd yr Uned Polisi Corfforaethol y system gyda chymorth ar draws holl wasanaethau'r Cyngor. Roedd gwasanaethau a oedd i bob pwrpas wedi cau eu gweithgaredd prif ffrwd yn cynnig staff i'r Cynllun Cyfeillio fel rhan o'r wythnos waith arferol. Datblygwyd canllawiau i gyfeillion, eu diwedddaru'n rheolaidd, a'u cyhoeddi drwy e-bost, SMS a thrwy dudalen we bwrpasol.

Ar anterth y cynllun, roedd 1,560 o Bobl Fregus wedi'u cofrestru arno, ac ar 30 Mehefin 2020 y ffigur oedd 1,157. Rhestrwyd llinell ffôn Covid-19 ar dudalennau gwe Covid-19 ac fe'i hyrwyddwyd ar y cyfryngau cymdeithasol ac yn y daflen cyngor cyffredinol a aeth i bob cartref a oedd yn gwarchod o dan gyfarwyddyd GIG.

Cynhaliodd yr adran Tai hefyd alwadau sicrwydd i holl denantiaid Cartrefi Caerffili a oedd yn agored i niwed, gan ychwanegu ychydig mwy o atgyfeiriadau. Roedd cyfeiriadau'n dueddol o ddod oddi wrth gyrff cefnogi cleientiaid e.e. Gwasanaethau Cymdeithasol, Tai, a darparwyr Cefnogi Pobl. Cynyddodd y broses 'Profi, Olrhain a Diogelu' ychydig o atgyfeiriadau, gan mai cyngor y llywodraeth ar y pryd oedd y dylai unrhyw un a oedd yn hunanynysu nad oedd yn gallu cael mynediad at fwyd neu feddyginiaeth gysylltu â'u hawdurdod lleol neu'r trydydd sector.

Roedd gweithgareddau eraill sy'n gysylltiedig â'r pandemig Covid-19 yn cynnwys:

Parseli Bwyd Llywodraeth Cymru

Ar gyfer pobl a oedd yn hynod glinigol fregus yn ôl y GIG, darparodd Llywodraeth Gymru barsel bwyd wythnosol i'w ddanfoni i'r cartref, os nad oedd rhwydwaith cymorth arall yn bodoli. Gofynnodd 296 o bobl ar restr warchodedig y GIG, a oedd yn byw ym mwrdeistref sirol Caerffili, am barsel bwyd wythnosol a gweinyddwyd y system hon hefyd gan y Cyngor, gydag uwchlwytho dyddiol i system Llywodraeth Cymru. Daeth y cyfnod gwarchod i ben ar 16 Awst 2020, ac anogwyd y grŵp hwn o bobl i siopa drostynt eu hunain a defnyddio'r slotiau siopa ar-lein â blaenoriaeth oedd ar gael iddynt.

Danfoni Eitemau o Fferyllfeydd.

Er mwyn lleihau'r amseroedd aros hir ar gyfer Cyfeillion a chymunedau, fe wnaethom gynnig mwy o yrwyrr y Cyngor oedd â gwiriad gwell Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd i ategu trefniadau danfoni y fferyllfeydd. Derbyniodd 7 fferyllfa leol y cynnig o gymorth.

Partneriaid Ymateb Cymunedol

Yn ystod yr wythnos gyntaf, cynullwyd grŵp o bartneriaid i rannu gwybodaeth yn ystod y cyfnod hwn gan gynnwys: Gwasanaethau Oedolion, GAVO, Rhwydweithiau Llesiant Integredig, Fforwm 50+, Rhwydwaith Rhieni, Teuluoedd yn Gyntaf, Dechrau'n Deg, Cefnogi Pobl, Tai, Age Cymru, Cynllunio at Argyfwng ac ati. Cafodd gwybodaeth am adnoddau cymorth cymunedol ei chreu a'i dosbarthu o fewn y grŵp, gan gynnwys busnesau a oedd yn cynnig gwasanaethau dosbarthu bwyd, manylion grwpiau cydfuddiannol Covid-19 lleol, gwasanaethau cymorth trydydd sector ac ati. Cadwyd y wybodaeth hon yn gyfredol a chafodd ei rhannu hefyd ar y brif [dudalen we Covid-19](#).

Banciau bwyd

Daeth banciau bwyd dan bwysau wrth i wirfoddolwyr hunan-ynysu a'r rhoddion yn lleihau. Rhoddwyd system dros dro ar waith gan y tîm Adfywio Cymunedol i gefnogi darpariaeth gyda thalebau, rhoddion a danfoniadau. Rhoddwyd system brysennu ar waith i gysylltu unigolion â dosbarthwr talebau lleol. Bu gwirfoddolwyr Banc Bwyd yn paratoi parseli, gyda staff Adfywio Cymunedol yn eu cydlynw a'u dosbarthu. Cafodd stoc ei ailgyflenwi a'i reoli o Lancaich Fawr trwy sicrhau rhoddion bwyd, a rhoddion ariannol gan y sector preifat a grwpiau cymunedol. Derbyniodd dros 2,000 o bobl gymorth banc bwyd.

Beth ddigwyddodd nesaf

Nid oedd lefel y gefnogaeth a gynigiwyd ar y cynllun cyfeillio gan staff y Cyngor yn gynaliadwy wrth i wasanaethau ailddechrau; fodd bynnag roedd angen o hyd o fewn cymunedau, er mai'r nod tymor canolig oedd annog gwydnwch personol ymhlith Pobl Fregus.

Roedd yn anodd rhagweld beth fyddai'r cydbwysedd rhwng galw ac adnoddau; fodd bynnag roedd yn rhaid rhoi cynlluniau ar waith i staff ddychwelyd i'w dyletswyddau arferol dros yr wythnosau a'r misoedd i ddod. Roedd hyn yr un mor berthnasol i weithgarwch ymateb cymunedol arall e.e. dosbarthu prydau ysgol am ddim a danfoni nwyddau o'r banc bwyd. Er mwyn amcangyfrif a chynllunio ar gyfer anghenion galw yn y cynllun cyfeillio, casglwyd data gennym mewn dwy ffordd:

- Arolwg o'r holl gyfeillion i ofyn sut mae'r rôl wedi bod iddyn nhw, ac a oes ganddyn nhw unrhyw ddiddordeb mewn parhau i wirfoddoli yn y rôl wrth symud ymlaen. Derbyniwyd 150 o ymatebion ac maent wedi eu crynhoi yn **Atodiad 2**
- Gwnaethpwyd galwadau i dawelu meddyliau'r holl Bobl Fregus a oedd wedi cofrestru ar y cynllun i ofyn sut oedden nhw a pha lefel o gefnogaeth yr oedden nhw'n ei feddwl y gallent fod ei angen tra bod y cyfnod clo yn parhau. Gweler **Atodiad 3**.

Cynigion camu-i-lawr

Cytunodd y Cabinet y dylid trosglwyddo rheolaeth y cynllun cyfeillio i dîm Adfywio Cymunedol y Cyngor, cyn gynted ag y bo'n ymarferol, a oedd yn caniatáu:

- Adnabod pobl fregus yn haws mewn cymunedau
- Gwell ymgysylltu
- Nodi anghenion gwasanaeth newydd mewn cymunedau
- Y cyfle i adeiladu ar ac ehangu'r grwpiau cydgymorth Covid-19
- Symud asedau cymunedol mewn cydgynhyrchu grymusol
- Cefnogi'r llinyn Cymunedau Gwydn o waith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC).

Astudiaeth Achos 3: Cynllun Gwirfoddoli Staff

Un o nodau strategaeth **Tîm Caerffili: Gwell Gyda'n Gilydd** yw gweithredu Cynllun Gwirfoddoli Corfforaethol. Nododd arolwg y Cynllun Cyfeillion (**Atodiad 2**) y byddai 95.4% o'r 150 o staff a ymatebodd (allan o 590 o gyfeillion) yn bendant neu'n debygol o fod eisiau parhau i wirfoddoli mewn swydd debyg yn y dyfodol. Mae'r staff dan sylw wedi ennill ymdeimlad pendant o falchder a gwerth.

Fel rhagflaenydd ar gyfer Gwirfoddoli Corfforaethol, gan adeiladu ar yr ewyllys da a welwyd yn yr ymatebion a dderbyniwyd gan gyfeillion sy'n gwirfoddoli ar y Cynllun Cyfeillio, cynigiwyd bod staff yn cael eu cefnogi i barhau yn y rôl cyfaill trwy ychwanegu categori at y Polisi Absenoldeb o hyd at 2 ddiwrnod y flwyddyn mewn oriau, pro rata. Y disgwyl yw y byddai hyn yn cael ei baru â chyfnod cyfatebol o'u hamser eu hunain. Bydd y canlyniadau'n cael eu gwerthuso ar ôl 6 mis drwy gynnal arolwg o'r staff a'r rheolwyr sy'n gysylltiedig gyda'r bwriad o sefydlu Cynllun Gwirfoddoli Corfforaethol ehangach.

Bydd caniatáu i staff barhau yn y rôl Cyfaill, o bosibl gydag ychydig o anogaeth drwy amser i ffwrdd â thâl i gefnogi pobl hŷn a phobl fregus, yn ddiamau yn helpu i frwydro yn erbyn unigrwydd ac arwahanrwydd tymor hwy y tu hwnt i gyfnod Covid-19 yn ogystal â darparu gwydnwch yn y Cynllun Cyfeillio. Yr ymchwil a ddyfynnir yn aml yw bod pobl hynod unig yn dioddef yr hyn sy'n cyfateb i iechyd o ysmegu 15 sigarét y dydd, a bod pobl hynod unig ddwywaith yn fwy tebygol o ddatblygu Alzheimers. Byddai cynnal cynllun cyfeillio tebyg i gyfeillion yn wasanaeth ataliol ar yr un pryd â chaniatáu i staff deimlo'n rhan o'u cymunedau ac ymdrech Tîm Caerffili. Mae Gwirfoddoli Corfforaethol hefyd yn faes Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus gyda chysylltiadau â phartneriaid allanol gan gynnwys prosiect 'Ffrind i mi' Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan.

Data Monitro Cyflogaeth

Mae'r wybodaeth ganlynol yn ddata lefel uchel o'r hyn sydd gan system gyflogres iTrent ar 31 Mawrth 2021 o ran proffil gweithlu CBS Caerffili, o ran nodweddion gwarchodedig a gallu ieithyddol staff.

- Dangosir data Rhyw, Ethnigrwydd ac Anabledd fesul Cyfadran ar hyn o bryd.
- Ar hyn o bryd dangosir data Crefydd neu Gred a Chyfeiriadedd Rhywiol gan gyfansymiau corfforaethol yn unig. Mae data wedi gwella yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf.
- Mae Gallu Iaith ar gael fesul Maes Gwasanaeth ond darperir y data yma fel cyfansymiau Corfforaethol er gwybodaeth.
- Nid oes gwybodaeth arall wedi ei chyflwyno gan fod y categorïau ar hyn o bryd yn dangos dim cofnodion.

Rhywedd fesul Cyfadran	Gwrywaidd	Benywaidd	Heb Ddatgan
Cymunedau	867	616	0
Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol	899	4169	0
Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai	476	1430	0
Cyfanswm yr Awdurdod	2190	6106	0

Ethnigrwydd fesul Cyfadran	Gwyn	BME	Heb Ddatgan	Anfodlon Datgan
Cymunedau	1374	12	93	4
Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol	4214	36	814	4
Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai	1806	28	70	2
Cyfanswm yr Awdurdod	7241	70	975	10

Anabledd fesul Cyfadran	Anabl	Ddim yn anabl	Heb Ddatgan	Anfodlon Datgan
Cymunedau	56	1324	103	0
Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol	73	4145	850	0
Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai	58	1755	93	0
Cyfanswm yr Awdurdod	176	7078	1042	0

Cyfeiriadedd Rhywiol (cyfansymiau)	Nifer
Deurywiol	20
Hoyw	31
Heterorywiol	2914
Lesbiaidd	21
Arall	25
Heb Ddatgan	5183
Anfodlon Datgan	102
Cyfanswm yr Awdurdod	8296

Crefydd neu Gred (cyfansymiau)	Nifer
Bwdhaidd	5
Cristion (Pob Enwad)	1185
Hindw	4
Iddewig	1
Sikh	2
Dyneiddiwr	4
Dim Crefydd	1644
Heb Ddatgan	5349
Anfodlon Datgan	63
Arall	39
Cyfanswm yr Awdurdod	8296

Cenedligrwydd	Nifer
Prydeinig (Nid Ynysoedd y Sianel nac Ynys Manaw)	1060
Seisnig	71
Gogledd Iwerddon	2
Gwyddelod	6
Cymreig	2167
Albanaidd	5
Cernywaidd	1
Arall	32
Heb Ddatgan	4944
Anfodlon Datgan	8
Cyfanswm yr Awdurdod	8296

Gallu leithyddol (Heblaw Saesneg)	Nifer
Braille	2
BSL (Iaith Arwyddion Prydain)	44
Iseldireg	2
Ffrangeg	33
Almaeneg	11
Groeg	2
Hebraeg	1
Hindi	2
Eidaleg	2
Iaith Arwyddion Makaton	1
Malayalam	2
Rwmaneg	1
Sbaeneg	11
Tamil	1
Twrceg	1
Cymraeg	1825

(Ni chofnodir cyfanswm staff gan fod rhai staff yn siarad mwy na dwy iaith)

Sgiliau Iaith Gymraeg**

Cyfanswm Staff*	8296
Siaradwyr Cymraeg*	1825
Canran y Gweithlu	21.99%

* Nid yw'r **Cyfanswm Staff** a **Siaradwyr Cymraeg** yn hafal i gyfanswm y gweithlu cyffredinol oherwydd bod gan rai aelodau o staff fwy nag un swydd o fewn y sefydliad a bod y swyddi hynny o fewn gwahanol feysydd gwasanaeth.

** Mae'r cyfansymiau hyn yn cynnwys athrawon a gweithwyr yn yr ysgol.

Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-2024

Datblygwyd y Cynllun Cydraddoldeb Strategol hwn i ddangos yn bennaf ymrwymiad y Cyngor i fodloni Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011. Mae'n amlygu cysylltiadau â deddfwriaeth a rheoliadau sy'n ymwneud â Safonau'r Gymraeg a materion Hawliau Dynol a sut mae'n cefnogi 4 o 7 nod *Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 Llywodraeth Cymru; sef Cymru iachach, Cymru fwy cyfartal, Cymru o gymunedau cydlynus, a Chymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu*. Mae hefyd yn amlinellu sut y bydd y cyngor yn cyflawni ei gyfrifoldebau o dan Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus, i hybu cydraddoldeb a chynhwysiant ar gyfer pob grŵp gwarchodedig.

Roedd disgwyl i'n cynllun newydd gael ei gymeradwyo ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2019-2020; fodd bynnag, golygodd y pandemig a'r ymateb uniongyrchol angenrheidiol gan y Cyngor na chytunwyd arno'n ffurfiol tan fis Hydref 2020. Felly 2020-2021 oedd y flwyddyn gyntaf o gyflenwi yn erbyn ein hamcanion. Fe wnaethom ddewis 7 Amcan Cydraddoldeb Strategol, ac er gwaethaf yr heriau a gyflwynwyd gan y pandemig, rydym wedi gallu dangos cynnydd da yn eu herbyn. Mae'r crynodeb a ganlyn yn cynnwys gwybodaeth a gasglwn i fodloni gofynion adrodd ein cynllun 4 blynedd. Ein hamcanion dewisol yw:

Amcan Cydraddoldeb 1 – Cynllunio a Darparu Gwasanaethau – Deall a dileu'r rhwystrau y mae pobl yn eu hwynebu wrth gyrchu gwasanaethau

Amcan Cydraddoldeb 2 – Addysg, Sgiliau a Chyflogaeth – Gwella cyfleoedd addysg i bawb

Amcan Cydraddoldeb 3 – Cydlyniant Cymunedol - Hybu a hwyluso cymunedau cynhwysol a chydlynol

Amcan Cydraddoldeb 4 – Ymgysylltu Cynhwysol a Chymryd Rhan – ymgysylltu â thrigolion i'w hannog i gymryd rhan a lleisio barn wrth gynllunio ar gyfer darparu gwasanaethau

Amcan Cydraddoldeb 5 – Yr Iaith Gymraeg - sicrhau y gall y cyhoedd sy'n siarad Cymraeg gael mynediad i wasanaethau sy'n cydymffurfio â'r gofynion statudol

Amcan Cydraddoldeb 6 – Gweithlu Cynhwysol, Amrywiol a Chyfartal – Creu gweithlu sy'n adlewyrchu ac yn parchu amrywiaeth y cymunedau yn y fwrdeistref sirol

Amcan Cydraddoldeb 7 – Lleihau'r Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau

Cynnydd yn erbyn yr Amcanion a'r Camau Gweithredu:

Amcan Cydraddoldeb 1 – Cynllunio a Darparu Gwasanaethau – Deall a dileu'r rhwystrau y mae pobl yn eu hwynebu wrth gyrchu gwasanaethau

Mae'r amcan hwn yn canolbwyntio ar ddarparu gwasanaethau hygyrch a chynhwysol i ddinasyddion y fwrdeistref sirol. Byddwn yn cyflawni hyn drwy barhau i ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaethau i nodi a dileu rhwystrau i wasanaethau.

Gall y rhwystrau a brofir gan grwpiau ac unigolion gynnwys mynediad at wybodaeth mewn fformatau priodol i weddu i'w hanghenion, anawsterau iechyd meddwl, trafnidiaeth, diweithdra neu hygyrchedd technoleg. Dylai meysydd gwasanaeth weithredu cynlluniau a strategaethau ar y cyd i fynd i'r afael yn llwyddiannus â rhwystrau a nodwyd a chael gwared arnynt.

Mae addysg, iechyd a gwasanaethau iechyd meddwl, tai, gwasanaethau cymdeithasol a thrafnidiaeth yn feysydd yr hoffem eu gwella.

Mae grymuso grwpiau â nodweddion gwarchodedig i allu cael mynediad at y gwasanaethau sydd eu hangen arnynt yn ffocws allweddol i'r Cyngor.

Cam Gweithredu 1

Cyflenwi'r egwyddorion yn y Strategaeth Cwsmeriaid a Digidol - cysylltu technoleg a gwybodaeth i ddarparu profiad a chyfleoedd rhagorol i gwsmeriaid.

Cynnydd

Caiff yr holl wasanaethau a phrosesau eu datblygu a'u darparu gyda ffocws ar y cwsmer. Mae Covid-19 wedi golygu bod mwy o ffocws wedi bod ar ddatblygu ffurflenni ar-lein. Mae ffurflenni'n dilyn dull safonol fel bod cwsmeriaid yn gyfarwydd â'r dyluniad. Datblygir pob ffurflen ar gyfer y we (digidol yn ddiofyn), yna caiff ei haddasu i'w defnyddio dros y ffôn ac wyneb yn wyneb.

Mae awtomeiddio wedi gwella profiad cwsmeriaid ar gyfer atgyfeiriadau Cefnogi Pobl, Prydau Ysgol Am Ddim a Grantiau Mynediad Datblygu Disgyblion, gan alluogi prosesu miloedd o geisiadau gwasanaeth heb fod angen ymyrraeth ddynol. Mae hyn wedi galluogi staff i fod yn rhydd i ddelio ag ymateb i Covid-19 a chefnogi ein trigolion mwyaf agored i niwed.

Mae Safonau Gwasanaethau Cwsmer wedi'u gwreiddio, a defnyddir y rhain fel rhan o hyfforddiant Gwasanaethau Cwsmeriaid.

Mae'r Cyngor yn defnyddio gwahanol ddulliau o gyfleu gwybodaeth i'r cyhoedd. Mae'r dulliau hyn yn cynnwys gwefan y Cyngor a llwyfannau cyfryngau cymdeithasol lluosog.

	Dilynwyr	Postiadau	
Twitter	20,345	5,442	(50% yn Gymraeg)
Instagram	3,560	208	(Dwyieithog a Chymraeg)
Facebook	25,984	4,761	(Dwyieithog a Chymraeg)
LinkedIn	5,908	366	(Dwyieithog a Chymraeg)

Dull arall y mae'r Cyngor yn ei ddefnyddio i gyfleu negeseuon yw gwasanaeth tanysgrifio am ddim ar gyfer Bwletinau E-bost Gov Delivery. Trwy gofrestru ar gyfer y gwasanaeth hwn mae trigolion yn derbyn gwybodaeth allweddol y Cyngor yn syth i'w cyfeiriad e-bost, gyda hyperddolenni wedi'u cynnwys i fynd â'r darlennydd at ragor o wybodaeth.

Data Gov Delivery ar gyfer 1 Tachwedd 2020 i 31 Hydref 2021

Cymraeg

- Anfonwyd 97 o fwletinau e-bost
- Tanysgrifwyr wedi cynyddu o 344 i 676 (+99.40%)
- Cyfradd ymgysylltu (y rhai agorodd a chlicio ar ddolen mewn bwletin) 47.4%
- Argraffiadau 3,299 (cliciau ar ddolenni)
- 1,277 o danysgrifiadau +512 +66.93%

Saesneg

- Anfonwyd 107 o fwletinau e-bost (roedd 10 yn fewnol, ar gyfer staff yn unig)
- Tanysgrifwyr wedi cynyddu o 36,180 i 39,734 (+10.70%)
- Cyfradd ymgysylltu (y rhai agorodd a chlicio ar ddolen mewn bwletin) 70.20%
- Argraffiadau 1,400,000 (cliciau ar ddolenni)
- 164,094 o danysgrifiadau +20,307 +14.12%

Cam Gweithredu 2

Sicrhau bod gan ein staff y sgiliau angenrheidiol i ddarparu gwasanaethau digidol – yn gysylltiedig â *Thema Staffio*, *Sgiliau a Datblygu*.

Cynnydd

Cynhwyswyd y cam hwn yn un o'r Adolygiadau Corfforaethol sy'n cael ei gynnal ar hyn o bryd, ond oherwydd y pandemig nid oes unrhyw gynnydd i'w adrodd.

Cam Gweithredu 3

Archwilio ac ystyried mabwysiadu'r Symbol Mynediad i Gyfathrebu i sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei darparu gan ddefnyddio gwahanol fformatau ac ieithoedd gan gynnwys BSL.

Cynnydd

Mae gennym aelod tîm sy'n gallu sgwrsio mewn BSL. Cyn Covid-19 bu'r aelod hwn o staff yn cefnogi cyfieithu ar y pryd mewn cyfarfodydd yn Nhŷ Penallta ar gyfer Gwasanaethau Cwsmeriaid a meysydd Gwasanaeth eraill lle'r oedd angen iaith arwyddion. Yn ystod Covid-19 lle y nodwyd yr angen, mae'r aelod o staff wedi cynnal cyfarfodydd angenrheidiol ar gyfer gwasanaethau cwsmeriaid trwy Microsoft Teams i alluogi cyfathrebu trwy BSL.

Cam Gweithredu 4

Uwchsgilio dinasyddion i alluogi mwy o ddefnydd o dechnoleg ddigidol i fynd i'r afael ag allgáu digidol.

Cynnydd

Yn ystod blwyddyn academiaidd 2020-2021, roedd 65 o gofrestrïadau ar gyrsiau llythrennedd digidol/TGCh yn ein gwasanaeth addysg oedolion. Nid oeddem yn gallu cynnal ein sesiynau Dydd Gwener Digidol mewn llyfrgelloedd lleol gan eu bod yn parhau ar gau oherwydd y pandemig.

Sefydlwyd cynllun benthyca dyfeisiau lle gall dysgwyr a chyfranogwyr fenthyg gliniaduron, iPads, neu Chromebooks tra ar raglen Dysgu Oedolion yn y Gymuned Caerffili neu'n gysylltiedig â darpariaethau Cronfa Gymdeithasol Ewrop (ESF). Prynwyd dyfeisiau drwy gyllid Llywodraeth Cymru.

Cam Gweithredu 5

Nodi anghenion gwasanaeth grwpiau defnyddwyr penodol; pa rwystrau sy'n atal mynediad; a pha gamau sydd eu hangen i gael gwared ar y rhwystrau hynny – defnyddio cwynion a chanmoliaeth.

Cynnydd

Dyfarnwyd £50,000 i ACL Caerffili gan y Gronfa Trawsnewid Digidol i redeg darn o ymchwil rhanbarthol i fynd at wraidd y mater er mwyn deall Allgáu Digidol. Edrychodd yr ymchwil ar nifer y bobl gyda/heb ddyfeisiau digidol; nifer y bobl sydd â chysylltedd a hebddo; a pha mor hir y mae'n ei gymryd i ddod yn llythrennog yn ddigidol. Roedd y rhanbarth yn cynnwys Caerffili fel arweinydd, Blaenau Gwent (Hamdden Aneurin), Sir Fynwy, Rhondda Cynon Taf, Torfaen a Bro Morgannwg. Gellir cyrchu'r adroddiad yma: <https://www.caerffili.gov.uk/Dogfennau-Caerffili/Newyddion/Mynd-ir-Afael-ag-Allgau-Digidol> (Cymraeg) <https://www.caerphilly.gov.uk/CaerphillyDocs/News/AddressingDigitalexclusion> (Saesneg)

Bydd Gwasanaethau Pobl yn parhau i adolygu cwynion a chanmoliaeth ac yn chwilio am gyfleoedd dysgu sy'n ymwneud â rhwystrau i'n gwasanaeth. Bydd AD a Chyfathrebu yn cefnogi meysydd gwasanaeth eraill fel y bo'n briodol.

Mae proses gwyno newydd yn cael ei datblygu ar hyn o bryd i'r awdurdod. Bydd hyn yn safoni'r dull o ymdrin â chwynion ar draws yr awdurdod, ac yn monitro bod cwynion yn cael eu trin o fewn terfynau amser. Bydd y system hefyd yn cynhyrchu'r wybodaeth sydd ei hangen arnom i ddysgu o gwynion a gwella ein gwasanaethau fel awdurdod.

Mae swyddogion cwynion wedi cael eu hysbysu y bydd colofn ychwanegol yn cael ei hychwanegu at ein cronfa ddata cwynion i nodi pa gwynion a chanmoliaeth sy'n cynnwys cydraddoldeb neu faterion yn ymwneud â'r Gymraeg.

Mae data cwynion am Gydraddoldeb a'r Gymraeg yn rhan o'r adroddiadau chwarterol i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio fel rhan o'r broses Cwynion Corfforaethol lle bo'n briodol, ac mae'r Uwch Swyddog Polisi (Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Ymgynghori) bellach yn aelod o'r Grŵp Dysgu o Gwynion corfforaethol sy'n cyfarfod yn chwarterol i drafod cwynion penodol a thrawsbynciol.

Cwynion corfforaethol yw'r rhai sy'n deillio o fethiant proses neu fethiant i weithredu polisi'r Cyngor yn gywir. Mae'r rhain yn gwynion y gellid yn y pen draw eu hanfon ymlaen at yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus neu Gomisiynydd y Gymraeg, er enghraifft. Ymdrinnir â materion cod ymddygiad yn ymwneud ag ymddygiad neu agwedd staff trwy brosesau AD mewnol.

Yn ystod 2020-2021 derbyniasom 5 cwyn yn ymwneud â chydraddoldeb a'r Gymraeg ac maent wedi'u dadansoddi fel a ganlyn:

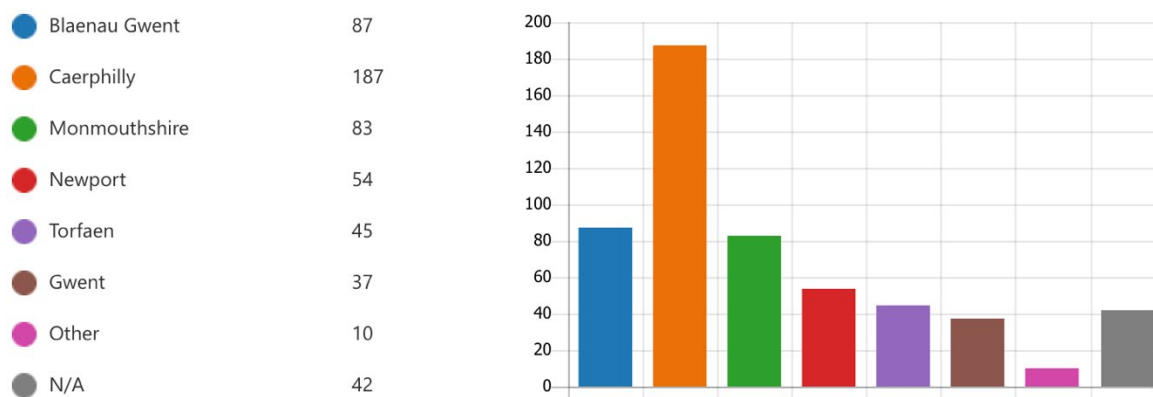
Categori	Manylion	Canlyniad
Anabledd	Gofod parcio anabl	Anfonwyd ymateb, nodwyd diffygion a rhoddwyd sylw iddynt ac ymddiheuriadau wedi'u cyfleu. Cynhaliwyd archwiliad o'r broses ac anfonwyd yr adroddiad at yr Ombwdsmon.
Anabledd	Cerbydau yn parcio ar balmentydd	Anfon ymateb a chwyn wedi'i chyfeirio at yr Heddlu i ystyried camau gorfodi
Hil	Camdriniaeth hiliol yn yr ysgol	Cysylltodd yr ysgol â rhieni'r unigolyn i drafod y digwyddiadau. Trefnodd yr ysgol ymweliad swyddog cyswllt yr heddlu â'r dosbarth i fynd i'r afael â gwahaniaethu ar sail hil. Teulu'r dioddefwr yn cael ei gefnogi a'i arwain drwy'r weithdrefn digwyddiadau gwahaniaethol fel bod unrhyw ddigwyddiadau yn y dyfodol yn cael eu hadrodd a'u cofnodi.
Cymraeg	Ni dderbyniwyd ymateb i ohebiaeth Gymraeg	Ymateb wedi ei anfon yn Gymraeg yn ymddiheuro am oedi
Cymraeg	Llythyr gan y Prif Weithredwr a'r Arweinydd wedi'i anfon yn Saesneg yn unig	Esbonio Safonau'r Gymraeg i'r achwynydd. Cyhoeddwyd fersiwn Cymraeg o'r llythyr y diwrnod canlynol ar ôl ei gyfieithu.

Cofnodwyd hefyd un ar bymtheg o geisiadau am wasanaethau cydraddoldeb a Chymraeg, ac maent wedi'u dadansoddi fel a ganlyn:

Categori	Manylion	Canlyniad
Cydraddoldeb	Roedd angen diweddarw testun ar dudalen we Cydlyniant Cymunedol a Throseddau Casineb y cyngor	Diweddarwyd y testun ar y dudalen we a chynhwyswyd dolen i'r dudalen we mewn ymateb
Cymraeg	Anfonwyd llythyr at staff gan y Prif Weithredwr yn Saesneg yn unig	Bydd gohebiaeth i'r holl staff yn ddwyieithog
Cymraeg	Gwallau teipio mewn post wedi'i ail-drydarw	Roedd y neges Tweet yn perthyn i drydydd parti y cysylltwyd â nhw i gywiro a diweddarw'r post
Cymraeg	Cyfieithiad ar arwyddion dros dro yn anghywir	Arwyddion contractwr. Arwydd wedi'i gywiro. Cyngor yn llunio canllawiau, a rannwyd gyda staff a chontractwyr (Atodiad 4)
Cymraeg	Testun ar arwyddion dros dro bron yn gyfan gwbl uniaith Saesneg	Arwyddion contractwr. Arwydd wedi'i gywiro. Cyngor yn llunio canllawiau, a rannwyd gyda staff a chontractwyr (Atodiad 4)

Categori	Manylion	Canlyniad
Cymraeg	Mae angen eglurder ynghylch cyfieithu ar arwyddion ffyrdd	Copi o Ganllawiau Cyfieithu mewnol wedi'u hanfon at staff a'u hatgoffa i wirio'r arwyddion gyda'r Tîm Cyfieithu
Cymraeg	Post cyfryngau cymdeithasol uniaith Saesneg yn ystod y cyfnod cau dros y Nadolig	Mesurau yn eu lle i sicrhau bod adnodd cyfieithu ar gael yn y dyfodol
Cymraeg	Problem gwneud cais am drwydded barcio trwy gyfrwng y Gymraeg drwy'r wefan	Hysbyswyd y Gwasanaethau TG a datryswyd y mater

Mae Cyfamod y Lluoedd Arfog i fod i ddod yn gyfraith ar gyfer Tai, Iechyd ac Addysg erbyn Rhagfyr 2021. Mae'r haen ychwanegol hon o ddeddfwriaeth yn golygu ei bod yn bwysig bod staff yn cael eu hyfforddi ar Gyfamod y Lluoedd Arfog. Hyd yn hyn mae 187 o staff o rolau amrywiol o fewn yr awdurdod lleol wedi mynychu'r hyfforddiant. Diwygiwyd pecyn cymorth yr Asesiad Effaith Integredig i adlewyrchu'r garfan hon.

Cam Gweithredu 6

Sicrhau bod gwefan a mewnwyd y Cyngor yn hygyrch fel bod pobl ag anableddau yn dal i allu ymgysylltu.

Cynnydd

Mae Rheoliadau Hygyrchedd a ddaeth i rym ar gyfer cyrff sector cyhoeddus ar 23 Medi 2018 yn golygu y bydd angen i holl wefannau'r sector cyhoeddus a dyfeisiau symudol fodloni 'safonau hygyrchedd' penodol a bod rhaid i bob dogfen sy'n mynd ar y wefan fod yn 'hygyrch'.

Gwnaethpwyd gwaith i wneud 97% o'r wefan bresennol yn hygyrch yn unol â'r safonau (dim ond 54% oeddem ni ar ddechrau'r ymarfer). Ni chyhoeddir pob deunydd newydd oni bai ei fod yn bodloni safonau hygyrchedd. Mae gwasanaethau pwyllgor yn dal i weithio trwy ddogfennau pwyllgor ôl-weithredol a gyhoeddir ar-lein i sicrhau eu bod yn cydymffurfio.

Mae gwefan a man gwaith digidol newydd yn cael eu datblygu a phan fyddant yn eu lle, byddant yn cydymffurfio'n llawn â safonau hygyrchedd.

Yn fwy na deddfwriaeth er mwyn deddfwriaeth, rydym am i'n cyfathrebiadau fod yn 'hygyrch' a chynhwysol i'n holl ddinasyddion ac rydym am i'n cyfathrebiadau fod yn ddealladwy a chyrraedd pob cynulleidfa bosibl. Mae ffyrdd hawdd o wirio ein dogfennau a ffyrdd syml o'u gwneud yn hygyrch, ac i helpu swyddogion, rydym wedi gosod ystod eang o adnoddau ar Fewnrwyd y Cyngor i helpu ein staff wneud hyn.

Rydym wedi sefydlu Gweithgor Hygyrchedd gyda chynrychiolwyr o'r rhan fwyaf o feysydd gwasanaeth, felly os oes angen unrhyw help neu gefnogaeth arbennig ar swyddogion, gallant gysylltu â chynrychiolydd yr adran o'r grŵp hwnnw a all gynorthwyo.

Cam Gweithredu 7

Gwella'r broses o gasglu a chofnodi gwybodaeth monitro cydraddoldeb ein dinasyddion ar draws gwasanaethau'r cyngor.

Cynnydd

Mae'r adran monitro cydraddoldeb ar gyfer ymarferion ymgynghori cyhoeddus wedi'i diweddarau a'i safoni a'i rhannu gyda swyddogion.

Cam Gweithredu 8

Casglu gwybodaeth monitro cydraddoldeb ar gyfer canmolïaeth a chwynion.

Cynnydd

Mae swyddogion cwynion wedi cael eu hysbysu y bydd colofn ychwanegol yn cael ei hychwanegu at ein cronfa ddata cwynion i nodi pa gwynion/canmolïaeth sy'n cynnwys materion cydraddoldeb/Cymraeg.

Cam Gweithredu 9

Cynnal arolwg o stoc adeiladau (ac ysgolion) y cyngor mewn perthynas â hygyrchedd gan ddefnyddio'r Grŵp Mynediad Lleol.

Cynnydd

Dim ymweliadau oherwydd canllawiau Covid-19 Llywodraeth Cymru ac ysgolion ar gau i ymwelwyr i reoli risgiau heintiau.

Cam Gweithredu 10

Cynnal arolwg o orsafoedd pleidleisio mewn perthynas â hygyrchedd gan ddefnyddio'r Grŵp Mynediad Lleol.

Cynnydd

Dim ymweliadau oherwydd dim etholiadau yn ystod 2020-2021.

Amcan Cydraddoldeb 2 – Addysg, Sgiliau a Chyflogaeth – gwella cyfleoedd addysg i bawb

Prif nod yr amcan hwn yw sicrhau bod ein cymunedau mewn sefyllfa dda i sicrhau cyflogaeth gynaliadwy sy'n talu'n dda fel modd o atal tlodi. Trwy sicrhau bod ein dinasyddion yn barod i fynd i mewn i'r amgylchedd gwaith, byddwn yn atal problemau hirdymor sy'n gysylltiedig â sgiliau isel a diffyg cyflogadwyedd.

Bydd 'Gwella Cyfleoedd Addysg i Bawb' fel y manylir ar hynny yng Nghynllun Corfforaethol y Cyngor, yn cael ei gyflenwi drwy ddefnyddio canlyniadau a nodir yn y Strategaeth Uchelgeisiau a Rennir 2019-2022. Mae'r strategaeth hon yn amlinellu ymrwymiad y Cyngor i weithio gydag ysgolion a'r Gwasanaethau Cyflawni Addysg (GCA) i wella cyrhaeddiad a chyflawniad addysgol.

Bydd cynyddu nifer y dinasyddion sy'n cael mynediad at addysg, hyfforddiant a chyflogaeth yn cyfrannu'n gadarnhaol at greu cymunedau cydlynol a gwydn a fydd yn ffynnu. Mae'r agenda sgiliau yn sylfaenol i ddatblygiad economaidd a ffyniant economaidd y genedl, Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a Bwrdeistref Sirol Caerffili.

Yn rhan hanfodol o hyn, byddwn yn canolbwyntio ein gwaith ar leihau nifer y bobl ifanc nad ydynt mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant, gan ddileu'r bwlch anweithgarwch economaidd; nodi'r bylchau a'r prinder sgiliau mewn sectorau â blaenoriaeth, cynyddu nifer ac ansawdd prentisiaethau a gwella canfyddiad pobl o brentisiaethau fel llwybr i gyflogaeth sy'n talu'n dda.

Cam Gweithredu 1

Gwella sgiliau dinasyddion trwy ddarparu cyfleoedd i ennill cymwysterau a chymorth i gael cyflogaeth.

Cynnydd

Mae prosiectau Cyflogadwyedd y Cyngor yn rhoi'r cyfle i bawb sy'n cymryd rhan ennill cymwysterau a chysiau cysylltiedig â gwaith. Maent hefyd yn rhoi cyfle i gyfranogwyr wella eu sgiliau sylfaenol.

Gwreiddiwyd egwyddorion gwaith teg yn ein prosiectau cymorth cyflogadwyedd sy'n ceisio paru pobl â nodweddion gwarchodedig, gofalmwr ac oedolion â chyfrifoldeb am blant â chyfleoedd ac oriau gwaith sy'n addas ar eu cyfer.

Rhwng Ebrill 2020 a Medi 2021, yn cwmpasu cyfnod Covid-19, darparodd y gwasanaeth Dysgu Oedolion yn y Gymuned (ACL) y cysiau a ganlyn:

Masnachfaint Coleg Y Cymoedd:

- Sgiliau Byw'n Annibynnol (ILS – oedolion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)) - (pecynnau cymorth ar-lein / llyfrynau gwaith x 4) – 60 o gofrestriadau.

Masnachfaint Coleg Gwent (Sgiliau Hanfodol):

- Llythrennedd Digidol/TGCh (ar-lein) - 65 o gofrestriadau
- ESOL (ar-lein) – 18 o gofrestriadau

- Llythrennedd (pecynnau cymorth ar-lein) – 13 o gofrestriadau
- Ymgysylltu ag ACL (pecynnau cymorth ar-lein) – 84 o gofrestriadau
- Ysgol Haf (wyneb yn wyneb) – 52 o gofrestriadau.

Cyfanswm o 292 o gofrestriadau* (*daeth rhai unigolion i fwy nag un cwrs).

Cymwysterau Highfield

- Cyrsiau ystafell ddosbarth (nifer isel).
- 45 o gyrsiau gyda chyfanswm o 120 o ddysgwyr yn ennill cymwysterau.

Dysgwyr Porth Ar-lein (LMS)

- Cyfanswm o 258 – enillwyd 319 o gymwysterau, 40 ar y gweill, 98 heb ddechrau'r cwrs.

Trwy fuddsoddi yn ein stoc addysgol a thai, a darparu prentisiaethau, cyfleoedd hyfforddi a lleoliadau gwaith o fewn ein sefydliad, byddwn yn cynyddu nifer y dinasyddion lleol sy'n weithwyr medrus a chymwys ac sy'n cyfrannu at Fuddiannau Cymunedol.

Ychydig iawn o gynnydd a wnaed o ran gwaith Safon Ansawdd Tai Cymru yn ystod 2020-2021 oherwydd y pandemig Covid-19. Cafodd llawer o staff tai eu hadleoli i gynorthwyo gyda Chynllun Cyfeillio y Cyngor a dosbarthu Prydau Ysgol am Ddim.

256 o gyfranogwyr wedi cael eu cefnogi i gyflogaeth (ar draws holl raglenni cyflogaeth CBSC)

Cefnogwyd 189 o gyfranogwyr i ennill cymwysterau.

Roedd cyrsiau hyfforddi a chyfleoedd i ennill cymwysterau yn cwrddu ystod o feysydd pwnc. Gwnaed gwaith gyda chyflogwyr lleol i ddatblygu a darparu llwybrau hyfforddi llwyddiannus (gan gynnwys cyfweiliadau gwarantedig) o fewn sectorau penodol (Canolfan Gyswilt a Lletygarwch), fel rhan o gynllunio ar gyfer adferiad o'r pandemig.

Er gwaethaf y canlyniadau hyn, roedd ffigyrau Hyfforddiant ar gyfer y cyfnod yn is na'r disgwyl. Ni wnaeth llawer o ddarparwyr hyfforddiant gynnal cyrsiau yn ystod y cyfnodau clo cynnar; ac roedd y ddarpariaeth gyfyngedig a oedd ar gael yn cael ei chyflwyno ar-lein, gan eithrio'r rhai oedd â diffyg sgiliau digidol ac/neu offer priodol. Yn ogystal, nid oedd yn bosibl caniatáu llawer o gyrsiau a thrwyddedau achrededig, sy'n ofynnol gan alwedigaethau penodol, heb gynnal asesiad wyneb yn wyneb, nad oedd yn opsiwn yn ystod y cyfnodau clo llymaf.

Cam Gweithredu 2

Datblygu cefnogaeth i Addysg Oedolion yn y Gymuned i gyflwyno cyrsiau llythrennedd digidol a fydd yn cefnogi rhaglenni cyflogadwydd lleol.

Cynnydd

Masnachfaint Coleg Gwent (Sgiliau Hanfodol):

- Llythrennedd Digidol/TGCh (ar-lein) - 65 o gofrestriadau

Cam Gweithredu 3

Anelu at leihau effaith tlodi drwy gefnogi dinasyddion i gael gwell cyfleoedd ac amodau cyflogaeth.

Cynnydd

Mae prosiectau Cyflogadwyedd CBSC yn cefnogi cyfranogwyr i wella eu sgiliau cyflogadwyedd, hyder a chymhelliant ac i reoli eu disgwyliadau mewn perthynas â dod o hyd i gyflogaeth gynaliadwy. Mae'r prosiectau hefyd yn cynorthwyo cyfranogwyr i symud ymlaen mewn cyflogaeth trwy gynyddu eu sgiliau cysylltiedig â gwaith a helpu'r rhai sy'n cael eu tangyflogi i ddod o hyd i waith sy'n fwy addas ar gyfer eu sgiliau a'u profiad.

Bydd cyfranogwyr ar Raglenni Cyflogadwyedd CBSC yn cael eu gwahodd i fynychu sesiynau gwybodaeth grŵp a gynhelir mewn partneriaeth â Gwasanaethau a Sefydliadau, i wneud cais am swyddi mewn rhai sectorau y mae Pandemig COVID-19 wedi effeithio arnynt. Bydd y cyfranogwyr yn cyfarfod â chyflogwyr ac yna'n cael eu cefnogi i ennill cymwysterau a'r sgiliau ynghyd â chyfweliadau i lenwi'r bylchau yn y sectorau penodol hyn.

Bydd y cyfranogwyr yn cael eu cefnogi gan dîm o Fentoriaid i gyrraedd eu nodau a lleihau rhwystrau i ennill cymwysterau sy'n eu gwneud yn fwy cyflogadwy, er mwyn gallu ymgeisio am swyddi yn eu llwybrau gyrfa dewisol.

Bydd cyfranogwyr yn parhau i gael eu cyfeirio at Raglenni Cyflogadwyedd CBSC a'u hasesu gan y Mentor penodedig fel y gellir lleihau rhwystrau i'r cyfranogwr i gael cyflogaeth gynaliadwy.

Bydd holl raglenni Cyflogaeth CBSC yn cael eu hysbysebu mewn gwahanol fformatau er mwyn i gyfranogwyr gael mynediad at wybodaeth fel y gallant hunangyfeirio neu gael eu cyfeirio gan drydydd parti am gefnogaeth i uwchsgilio neu i ennill cyflogaeth gynaliadwy.

Mae'r gyfres o raglenni cymorth cyflogaeth sydd ar gael yn ceisio cefnogi a grymuso cyfranogwyr unigol i gyflawni gwaith teg; neu yn achos Sgiliau Gwaith i Oedolion (WSfA) a Meithrin, Cymhwyso, Ffynnu (NET), i uwchsgilio a gwella cyfleoedd cyflogaeth i'r rhai sydd eisoes mewn gwaith. Yn benodol, nod rhaglen NET yw cynyddu perchnogaeth sgiliau cyffredinol, trosglwyddadwy ar draws y gweithlu trwy ddarpariaeth yn y gymuned, gan helpu i wella'r cyfleoedd i weithwyr sgiliau isel gynnal cyflogaeth a chynyddu eu potensial i ennill cyflog.

Mae mwyafrif helaeth canlyniadau NET o fewn CBSC yn ymwneud â swyddi newydd i unigolion, gan naill ai cynyddu oriau neu gyflog, neu'r ddau; yn ogystal â gwelliannau cytundebol megis symud i contract mwy sefydlog.

O fis Mawrth 2020, mae'r dadansoddiad o'r mathau o gymorth a gynigir gan brosiect NET (tuag at gyflawni gwaith teg) fel a ganlyn:

- Llwyddodd 36 o gyfranogwyr i gael mwy o gyflog/oriau/cyfrifoldeb o ganlyniad i rôl newydd
- Roedd 10 cyfranogwr wedi gwella cytundebau gan gynnwys symud i oriau Parhaol neu Lawn amser

- Cefnogwyd 8 cyfranogwr i ennill cyflog/oriau/cyfrifoldeb uwch neu ddyrchafiad yn eu rôl bresennol
- Cyflawnodd 6 o gyfranogwyr well llesiant oherwydd newidiadau yn eu cyflogaeth, gan gynnwys mwy o hyblygrwydd ac ati.
- Cefnogwyd 5 cyfranogwr i ennill rôl ychwanegol i ategu eu horiau cyflogaeth presennol

Yn ogystal â NET, mae'r prosiect Sgiliau Gwaith i Oedolion (WSfA) yn darparu cymorth o ran cyfleoedd uwchsgilio i gyfranogwyr ar draws y Fwrdeistref sydd mewn gwaith ac sydd naill ai heb unrhyw gymwysterau neu gymwysterau lefel isel, fel llwybr i symud ymlaen (gan gynnwys dilyniant tuag at waith teg).

Ochr yn ochr â NET a WSfA, sy'n cefnogi'r rhai sydd eisoes mewn gwaith i gyflawni amodau gwaith gwell (neu "deg") fel yr amlinellwyd uchod, mae rhaglenni Cymunedau am Waith (CfW), Cymunedau am Waith a Mwy (CfW+), Pontydd i Waith (BiW) ac Ysbrydoli i Weithio (I2W) hefyd yn cefnogi unigolion *di-waith* i sicrhau gwaith, trwy ddarparu mentora dwys i fynd i'r afael â rhwystrau, dod o hyd i hyfforddiant perthnasol a gwella sgiliau cyflogadwyedd megis datblygu CV priodol a sgiliau cyfweld. Er bod y mathau o waith y gall unigolion eu sicrhau yn amrywiol ac eang, nod mentoriaid cyflogaeth bob amser fydd cefnogi cyfranogwyr i gael mynediad at gyflogaeth sy'n gynaliadwy a theg – a gwneir hyn wrth chwilio am swydd a gwneud cais (drwy gydweithio'n agos â'r tîm Cyswllt Busnes), ond hefyd drwy ddarparu cymorth parhaus yn y gwaith am gyfnod ar ôl dechrau'r gwaith, i gefnogi pan fo problemau yn digwydd yn yr wythnosau cyntaf, a all gynnwys materion sy'n ymwneud â gwaith teg (megis pryderon iechyd a diogelwch, trafodaethau cyflog neu oriau gwaith, hygyrchedd ac ati). Yn aml, gall y cymorth hwn fod ar ffurf grymuso'r unigolyn i fynd i'r afael â'r materion hyn yn uniongyrchol gyda'i gyflogwr, ond gall hefyd olygu gweithio gyda'r tîm Cyswllt Busnes i gysylltu â'r cyflogwr.

O fewn y timau cyflogaeth, mae gennym hefyd fentrau neu weithgareddau penodol i hybu ymwybyddiaeth, cynyddu gwybodaeth a datblygu cymorth penodol yn ymwneud â rhwystrau penodol, fel y gall unigolion sy'n profi'r rhwystrau hyn gael eu cefnogi i gyflawni gwaith teg.

Cefnogaeth i gwsmeriaid ag anableddau a chyflyrau iechyd sy'n cyfyngu ar waith
Parhaodd rhaglenni cyflogaeth hefyd i ddarparu cymorth rhagorol i gwsmeriaid ag anableddau a chyflyrau iechyd sy'n cyfyngu ar eu gallu i weithio, er gwaethaf y ffaith bod y pandemig a'r risgiau cynyddol dilynol i iechyd wedi gwaethygu'r rhwystrau i lawer o'r unigolion hyn. Er enghraifft, llwyddodd y rhaglen Cymunedau am Waith a Mwy i gyrraedd targedau Llywodraeth Cymru ar gyfer cefnogi'r rhai ag anableddau, gydag 20% o'r holl gofnodion swydd yn ymwneud â chyfranogwyr ag anabledd neu gyflwr iechyd sy'n cyfyngu ar eu gallu i weithio.

Trwy fuddsoddi yn ein stoc addysgol a thai, a darparu prentisiaethau, cyfleoedd hyfforddi a lleoliadau gwaith o fewn ein sefydliad, byddwn yn cynyddu nifer y dinasyddion lleol sy'n weithwyr medrus a chymwys ac sy'n cyfrannu at Fuddiannau Cymunedol.

Ychydig iawn o gynnydd a wnaed o ran gwaith Safon Ansawdd Tai Cymru yn ystod 2020-2021 oherwydd y pandemig Covid-19. Cafodd llawer o staff tai eu hadleoli i gynorthwyo gyda Chynllun Cyfeillion y Cyngor a dosbarthu Prydau Ysgol am Ddim.

Cam Gweithredu 4

Cyrraedd y targedau a osodwyd yn y rhaglenni cyflogadwyedd lleol trwy uwchsgilio a chefnogi dinasyddion i mewn i waith sy'n talu'n dda.

Cynnydd

Mae pob prosiect yn gweithio tuag at eu targedau er bod Covid-19 wedi cael effaith fawr ar bob prosiect, gan gynnwys staff a adleolwyd i lawer o wahanol feysydd gwasanaeth. Mae menter llywodraeth y DU gyda Serco (cwmni allanol sy'n arbenigo mewn gwaith yn y sector cyhoeddus) hefyd wedi cael effaith ar nifer y cyfranogwyr sy'n ymgysylltu.

Mae Rheolwyr Cyflogaeth y Cyngor yn parhau i gynnal cyfarfodydd cadarnhaol i feithrin cysylltiadau cadarnhaol fel nad oes unrhyw ddyblygu yn digwydd ar draws yr holl raglenni yng Nghaerffili gyda Rhaglenni Cyflogadwyedd eraill a ariennir. Cynhelir cyfarfodydd bob chwarter i drafod llwythi achosion, targedau, unrhyw bryderon neu faterion all godi.

Er gwaethaf yr heriau mawr i gyflogaeth a gyflwynwyd gan y pandemig, parhaodd rhaglenni cyflogaeth y Cyngor i ddarparu gwasanaeth cymorth cyflogaeth o ansawdd uchel i gefnogi cwsmeriaid i gael cyflogaeth trwy gydol y flwyddyn. Er bod yr heriau hyn yn y pen draw wedi arwain at fethu'r targed ar draws y gwahanol raglenni cyflogaeth, teimlir y gellir egluro hyn yn rhesymol o ystyried amgylchiadau digynsail y cyfnod adrodd.

Yn benodol, canlyniadau sy'n ymwneud â chyfranogwyr Economaidd Anweithgar, y rhai 25+ oed a'r rhai o'r cymunedau mwyaf difreintiedig sydd wedi'u heffeithio fwyaf. Er bod pob cwsmer wedi wynebu rhwystrau cynyddol o ganlyniad i'r pandemig, mae'r grwpiau hyn yn arbennig wedi'u heffeithio'n anghymesur oherwydd ffactorau gan gynnwys ystyriaethau gofal plant/addysg gartref a hefyd gan warchod oherwydd mwy o wendid meddygol.

Canlyniadau Positif i'r grŵp oedran 16-24

Roedd y darlun i bobl ifanc (16-24 oed) yn llawer mwy cadarnhaol, gyda chyflwyniad yn rhedeg yn unol â'r proffil yn gyffredinol. Mae hyn yn arbennig o bwysig o ystyried mai'r grŵp oedran hwn oedd yn wynebu'r perygl mwyaf o safbwynt rhagolygon cyflogaeth o ganlyniad i'r pandemig.

Er gwaethaf disgyn yn is na'r proffil mewn rhai meysydd fel yr amlinellwyd uchod, roedd rhaglenni cyflogaeth yn dal i gyflawni'r prif ganlyniadau canlynol yn 2020/21, gan gynrychioli llwyddiannau gwirioneddol i'r cwsmeriaid hynny a oedd yn teimlo y gallent ymgysylltu trwy gydol y pandemig. Mae effaith cael cyflogaeth yn sylweddol ac yn cyflwyno llwybr clir iawn allan o dlodi ac allgáu cymdeithasol i lawer o gwsmeriaid mewn cymunedau difreintiedig. I'r cwsmeriaid hynny a allai fod wedi dod yn ddi-waith o ganlyniad i'r pandemig ac a gafodd eu cefnogi wedyn yn ôl i gyflogaeth, gallai'r canlyniadau hyn fod wedi osgoi dibyniaeth hirdymor ar fudd-daliadau a phroblemau posibl eraill gan gynnwys dyledion a phryderon tai a allai godi o ddiweithdra tymor hwy.

Mae'r ffigurau canlynol yn cynrychioli ystadegau o holl raglenni cyflogaeth y Cyngor (a ariennir gan LIC ac ESF):

• Cyfanswm y Cyfranogwyr a Gefnogwyd	718
• Cymwysterau a Enillwyd	78
• Hyfforddiant Galwedigaethol	56
• Lleoliadau Gwirfoddol	6
• Dechrau Swyddi	256

(Sylwer: gall y ffigurau hyn gynnwys rhywfaint o gyfrif dwbl o gyfranogwyr oherwydd bod cwsmeriaid yn dod yn gymwys ar gyfer gwahanol raglenni ar wahanol gamau; fodd bynnag mae pob canlyniad a hawlr yn cynrychioli digwyddiad ar wahân).

Cynhelir cyfarfodydd rheolaidd gyda'r Rheolwyr a'r Rheolwr Partneriaeth o'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) i gefnogi'r rhai sy'n cymryd rhan i ddilyn y rhaglen gywir, fel eu bod yn gymwys i gael y cymorth cywir ac yn cael eu cefnogi i waith cyflogedig.

Bydd Rheolwyr Cyflogaeth yn parhau i fynychu cyfarfodydd y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol i weithio mewn partneriaeth ag Awdurdodau Lleol eraill i fynd i'r afael ag anghenion a chyfleoedd cyflog ar draws Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Cam Gweithredu 5

Trwy fuddsoddi yn ein stoc addysgol a thai, a darparu prentisiaethau, cyfleoedd hyfforddi a lleoliadau gwaith o fewn ein sefydliad, byddwn yn cynyddu nifer y dinasyddion lleol sy'n weithwyr medrus a chymwys ac sy'n cyfrannu at Fuddiannau Cymunedol.

Cynnydd

Ychydig iawn o gynnydd a wnaed o ran gwaith Safon Ansawdd Tai Cymru yn ystod 2020-2021 oherwydd y pandemig Covid-19. Cafodd llawer o staff tai eu hadleoli i gynorthwyo gyda Chynllun Cyfeillio y Cyngor a dosbarthu Prydau Ysgol am Ddim.

Cam Gweithredu 6

Datblygu ymhellach y dull cynhwysol o ymdrin â phrentisiaethau.

Cynnydd

Mae gwella'r ddarpariaeth o brentisiaethau, lleoliadau gwaith a chyfleoedd profiad gwaith yn un o'r camau gweithredu yn Strategaeth Datblygu'r Gweithlu 2021 – 24, gydag amserlen gyflawni erbyn diwedd 2021-2022. Mae gwaith yn mynd rhagddo i gyrraedd y targed hwn.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo £500k i benodi Prentisiaid yn 2021 ac mae gwaith yn cael ei wneud i nodi faint o achosion busnes y gellir eu cefnogi ag arian cyfatebol, i gefnogi mwy o gyfleoedd prentisiaeth.

Ychydig iawn o gynnydd a wnaed o ran gwaith Safon Ansawdd Tai Cymru yn ystod 2020-2021 oherwydd y pandemig Covid-19. Cafodd llawer o staff tai eu hadleoli i gynorthwyo gyda Chynllun Cyfeillio y Cyngor a dosbarthu Prydau Ysgol am Ddim.

Amcan Cydraddoldeb 3 – Cydlyniant Cymunedol - Hybu a hwyluso cymunedau cynhwysol a chydlynol

Disgrifir cydlyniant cymunedol fel y'i diffinnir yng **Nghynllun Cyflenwi Cenedlaethol Cydlyniant Cymunedol 2016-17** Llywodraeth Cymru (dogfen ddiweddaraf) fel gallu pob cymuned i weithredu a thyfu mewn cytgordd gyda'i gilydd yn hytrach nag mewn gwrthdaro. Ei nod yw adeiladu cymunedau lle mae pobl yn teimlo'n hyderus, eu bod yn perthyn ac yn gyfforddus yn cymysgu ac yn rhyngweithio ag eraill, yn enwedig gyda gwahanol bobl a phobl â nodweddion gwarchodedig gwahanol.

Mae Caerffili yn mabwysiadu'r egwyddorion bod cymuned gydlynol yn un lle mae:

- gweledigaeth gyffredin ac ymdeimlad o berthyn i bob cymuned;
- amrywiaeth yng nghefnidiroedd ac amgylchiadau pobl yn cael ei gwerthfawrogi'n gadarnhaol;
- y rhai o gefndiroedd gwahanol yn cael cyfleoedd bywyd tebyg;
- perthynas gref a chadarnhaol yn cael ei datblygu rhwng pobl o wahanol gefndiroedd ac amgylchiadau yn y gweithle, mewn ysgolion ac o fewn cymdogaethau.

Pan fyddwn yn cyfeirio at 'gymunedau' rydym yn aml yn disgrifio cymdogaeth ddaearyddol, ond gellir defnyddio'r term cymuned hefyd i ddiffinio unigolion sy'n rhannu nodwedd warchodedig (er enghraifft ethnigrwydd neu ddiwylliant, grŵp oedran, crefydd neu gred, cyfeiriadedd rhywiol, iaith, rhywedd) neu ddiddordebau.

Cam Gweithredu 1

Codi'r proffil ar gyfer adrodd am ddigwyddiadau gwahaniaethol mewn ysgolion trwy hyfforddiant pellach i staff.

Cynnydd

Cyflwynwyd sesiynau hyfforddi pellach i'r fforwm arweinwyr bugeiliol a'u harchebu ar gyfer fforymau Penaethiaid Cynradd (gohiriwyd yr olaf o ganlyniad i gau ysgolion oherwydd Covid-19 a bydd yn cael ei ailarchebu yng ngwanwyn 2022). Rhoddwyd cyngor i 5 ysgol gynradd mewn perthynas ag ymholiadau am drothwyon adrodd.

Cam Gweithredu 2

Datblygu'r dull integredig rhanbarthol, i wella iechyd a llesiant unigolion a theuluoedd sy'n dioddef trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol.

Cynnydd

Mae gennym hyfforddiant VAWDASV (Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol) ar waith, y mae'n rhaid i bob cyflogai ymgymryd â Grŵp 1 fel gofyniad statudol. Mae hwn ar gael ar-lein i staff ar hyn o bryd, ac mae hyfforddiant pellach Grŵp 2 ar gael i'r rheini mewn swyddi lle gallai VAWDASV fod yn broblem i'w grŵp cleientiaid, sydd mewn sefyllfa i 'Ofyn a Gweithredu'. Mae argaeledd ar gyfer grwpiau pellach bryd hynny, fel Grŵp 6 sydd ar gyfer uwch arweinwyr ac aelodau etholedig.

Cam Gweithredu 3

Cynghori gwaith amrywiaeth gymunedol gyda gwasanaethau a phartneriaid i ddathlu cydraddoldeb gwahaniaeth trwy hyrwyddo digwyddiadau coffaol a dathlu (h.y. Wythnos Ymwybyddiaeth Ffoaduriaid, Diwrnod Cofio'r Holocost, Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb).

Cynnydd

Er bod heriau'r cyfnod clo wedi atal y dulliau arferol o gyflawni gweithgareddau cydlyniant, mae hefyd wedi rhoi cyfleoedd i Dîm Cydlyniant Cymunedol Gwent ystyried ymgysylltu drwy dulliau digidol. Er enghraifft, mae ein hymgyrchoedd sy'n ymwneud â dyddiadau coffa cydraddoldeb - Mis Hanes Pobl Dduon, Wythnos Ymwybyddiaeth Ffoaduriaid, Mis Hanes LHDTC+ - wedi canolbwyntio'n fwy nag erioed ar lwyfan digidol, ac mae hyn wedi caniatáu i ni gael presenoldeb cyfryngau cymdeithasol mwy rhyngweithiol.

Yn ogystal, mae gwaith amrywiaeth cymunedol drwy gydol y cyfnod hwn yn cynnwys; Cynnal ymgyrch ymwybyddiaeth ar gyfryngau cymdeithasol a lansio cystadlaethau ledled Ysgolion Gorllewin Gwent ynghylch Mis Hanes Pobl Dduon ac Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb.

Trosolwg o weithgareddau Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb – cydweithio â Dreigiau Gwent i hyrwyddo Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb yn eu gêm gartref yn ystod yr wythnos. Roedd hyn yn cynnwys gwybodaeth am raglen diwrnod gêm, cyhoeddiadau uchelseinydd, llun baner Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb gyda chwaraewyr cyn y gic gyntaf. Roedd hyn hefyd yn cynnwys noddi peli gemau, gwerthu crysau-t Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb o gystadleuaeth a gynhaliwyd yn lleol, a chyflwyno nwyddau Dreigiau Gwent i enillwyr y gystadleuaeth hon.

Mae Tîm Cydlyniant Cymunedol Gwent hefyd wedi prynu ac yn dosbarthu matiau cwrw i bob clwb rygbi cysylltiedig ar draws rhanbarth gorllewin Gwent. Mae'r matiau cwrw yn cynnwys logo cydraddoldeb Dreigiau Gwent a'r hashnodau #RugbyForAll #RugbyAgainstRugby #HateHurtsWales

Rydym hefyd wedi dyrannu cyllid i fudiadau trydydd sector a'u cefnogi i gyflwyno eu gweithgareddau drwy gydol yr wythnos, a oedd yn cynnwys cefnogi Menter Iaith Caerffili gyda'u cynnig.

Yn ystod y cyfnod hwn rydym hefyd wedi archwilio ffyrdd eraill o gyfathrebu ac adrodd straeon ac rydym bellach yn datblygu podlediad lleol sy'n archwilio themâu amrywiaeth ethnig a diwylliannol - gan ganiatáu ffordd newydd o ymgysylltu a hyrwyddo lleisiau llai clywadwy.

Cam Gweithredu 4

Ymgysylltu – datblygu panel dinasyddion cymunedau lleiafrifol fel modd o wella ymgysylltu â lleisiau llai clywadwy.

Cynnydd

Oherwydd Covid, bu'n rhaid i ni ganolbwyntio ar ymgysylltu â grwpiau nas clywir yn aml drwy rwydweithiau presennol lle mae perthynas dda eisoes wedi'u sefydlu. Rydym wedi sefydlu perthynas dda gyda sawl grŵp e.e. Pobl yn Gyntaf Caerffili, Rhwydwaith Rhieni

Caerffili, Menter Iaith Caerffili ac ati, a byddwn yn parhau i ehangu'r cysylltiadau rhwydwaith hyn ar draws ystod ehangach o grwpiau i sicrhau bod yr holl grwpiau nodweddion gwarchodedig hynny yn cael eu cynnwys yn fwy effeithiol. Bydd y cam hwn yn cael ei weithredu ar ôl i'r pandemig ganiatáu i'r grŵp gyfarfod yn ddiogel wyneb yn wyneb.

Cam Gweithredu 5

Bydd y tîm cydlyniant cymunedol yn gweithio gyda'r AAL a phartneriaid i ddatblygu gwell arferion tegwch a gwaith gwrth-wahaniaethu mewn ysgolion. (Bydd hyn yn cynnwys hyfforddiant i staff, codi proffil cofnodi digwyddiadau gwahaniaethol, cymorth i ysgolion ddatblygu cynnwys gwaith cydraddoldeb yn y cwricwlwm trwy weithdai ysgolion a phrosiect cyfnewid ysgolion sy'n cysylltu ysgol leol ag un mewn ardal wahanol a chyferbyniol).

Cynnydd

Cyflwynodd y fforwm cydlyniant cymunedol sesiynau i 4 ysgol gynradd cyn iddynt gau oherwydd Covid-19. Nid oedd rhaglen cyfnewid ysgolion yn bosibl oherwydd cyfyngiadau Covid-19. Cafodd 1 ysgol gynradd ei henwi mewn adroddiad arfer dda ESTYN mewn perthynas â'u gwaith cydraddoldeb. Mae 7 o ysgolion Caerffili yn cymryd rhan ym mhrosiect Troseddau Casineb Llywodraeth Cymru, sy'n cynnwys hyfforddiant i athrawon a gweithdai i ddisgyblion. Darparwyd hyfforddiant amrywiaeth rhywedd ac mae pecyn cymorth drafft yn barod ar gyfer ymgynghoriad.

Clustnodwyd cyfran o'r Grant Cydlyniant Cymunedol i weithio ar ddulliau ataliol, gan gynnwys cefnogi gwaith elusennau gwrth-hiliaeth megis Dangos y Cerdyn Coch i Hiliaeth (10k wedi'i glustnodi ar gyfer y prosiect hwn) yn ogystal â chynnal mentrau gwrth-wahaniaethu yn yr ystafell ddosbarth ein hunain.

Cyn y cyfnod clo, bu Tîm Cydlyniant Cymunedol Gwent yn cysylltu â llu o ysgolion ar draws rhanbarth Gorllewin Gwent, gan gyflwyno gweithdai gwrth-wahaniaethu i dros 500 o ddisgyblion. Mae'r sesiynau hyn yn cefnogi ysgolion i hyrwyddo cydraddoldeb ac ymwybyddiaeth ac yn canolbwyntio ar negeseuon cadarnhaol am amrywiaeth. Bu'r sesiynau hefyd yn help i hysbysu athrawon o'r hyn yw 'bwllo sy'n gysylltiedig â chasineb'.

Yn yr amser yn arwain at y cyfnod clo ac os oedd cyfnod hir o weithio gartref yn deillio ohono – roeddem yn cydnabod bod hyn yn cyflwyno heriau newydd, yn enwedig o ran sut rydym yn ymgysylltu â phlant a phobl ifanc - ond roedd hyn hefyd yn gyfle i ddatblygu adnoddau/pecynnau gwersi a chynnyrch oddi ar y silff, a allai gefnogi gweithdai gwrth-wahaniaethu/cynulladau ysgol ar-lein. Ac er bod dyletswyddau wedi newid yn y tymor byr/canolig – h.y. llai o ffocws ar ysgolion a llai o ymdrin â'r cyhoedd – rhoddwyd cyfle i'r Tîm gynllunio (a chyflenwi mewn ffordd wahanol) sut rydym yn y dyfodol yn nodi dyddiadau coffaol sy'n cefnogi negeseuon cynhwysiant. Mae hyn wedi arwain at ddatblygu cyfres o weithgareddau (dulliau ymgyrch/pop-ups/deunyddiau, dolenni i'w rhannu drwy gyfryngau cymdeithasol yr awdurdodau lleol) ac mae'r gweithgareddau hyn wedi rhoi'r cyfle i Dîm Cydlyniant Cymunedol Gwent gyflwyno ymwybyddiaeth ar draws y rhanbarth ar lwyfan digidol.

Cam Gweithredu 6

Ymgysylltu â gwladolion yr UE mewn perthynas â Chynllun Setliad yr UE.

Cynnydd

Fe wnaethom gyfuno cyllid Cynllun Setliad yr UE (EUSS) gyda Chynghorau Torfaen, Sir Fynwy, Casnewydd a Blaenau Gwent i ddarparu hysbyseb radio ar gyfer yr EUSS, a oedd yn rhedeg tan y dyddiad cau (30 Mehefin 2021). Helpodd y cofrestrwydd arolygol unigolion i wneud cais am y cynllun o fewn bwrdeistref sirol Caerffili.

Mae capasiti ychwanegol dau Swyddog Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol wedi caniatáu mwy o gymorth gweithredol i ymgysylltu â chymunedau lleiafrifol yn rhagweithiol. Drwy gydol y cyfnod adrodd hwn mae Tîm Cydlyniant Cymunedol Gwent wedi cynnal ymgysylltiad rheolaidd â grwpiau sy'n agored i aflonyddu (mewn perthynas â Brexit) er enghraifft; Dinasyddion yr UE, cymunedau BAME, a grwpiau nodweddion gwarchodedig eraill - gan helpu i gasglu gwybodaeth a lledaenu gwybodaeth am hawliau dinasyddion a chyfeirio dinasyddion at wasanaethau eiriolaeth.

Drwy gydol y cyfnod hwn, rydym wedi rhoi blaenoriaeth i godi ymwybyddiaeth o Gynllun Setliad yr UE (EUSS) ac wedi gweithio ar y cyd â phartneriaid fel y Ganolfan Cyngor ar Bopeth, Tîm Cymorth Lleiafrifoedd Ethnig ac Ieuencid (EYST), ochr yn ochr â'r Heddlu a Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig – trwy ddefnyddio rhwydweithiau lleol, cylchlythyrau preswylwyr a chyfryngau cymdeithasol i godi ymwybyddiaeth.

Rydym hefyd wedi cefnogi (drwy'r gyllideb Cydlyniant Cymunedol) y gwaith o ddosbarthu llenyddiaeth EUSS ac wedi sicrhau ei fod ar gael mewn nifer o ieithoedd yr UE – gwybodaeth a gafodd ei dosbarthu ar draws y rhanbarth i bob adran, ysgol ac adeilad cymunedol.

Rydym hefyd wedi cynnal sesiynau galw heibio mewn llyfrgelloedd i hyrwyddo'r cynllun, ac rydym wedi defnyddio cyllid EUSS (sydd ar gael gan Lywodraeth Cymru) i brynu gofod hysbysebu ar-lein, i gomisiynu hysbyseb radio (rheddodd yr hysbyseb Capital tan ddiwedd y cynllun). Hefyd rydym wedi cydlynu seminarau ar-lein ar gyfer arweinwyr cymunedau ac arweinwyr gwasanaethau i ddysgu mwy am sut i wneud cais am yr EUSS ac am hawliau dinasyddion yr UE ar ôl i'r cynllun ddod i ben. Fe wnaethom hefyd sefydlu'r gwasanaethau 'Rydym yn ddigidol' ym mhob bwrdeistref yng Ngorllewin Gwent, sy'n golygu bod gan lyfrgelloedd lleol y gallu i gynorthwyo'r rhai sy'n gwneud cais.

Cam Gweithredu 7

Monitro tensiynau cymunedol – cysylltu â Phartneriaid a chymryd camau rhagweithiol i liniaru tensiynau rhag iddynt waethygu yn y gymuned.

Cynnydd

Mae'r tîm wedi bod yn nodi ac yn lliniaru tensiynau cymunedol (troseddau casineb, eithafiaeth, gorbryder, ymddygiad gwrthgymdeithasol) yn ymwneud â Brexit a Covid, ac mae capasiti ychwanegol dau Swyddog Cydlyniant Cymunedol rhanbarthol wedi caniatáu mwy o gymorth gweithredol i ymgysylltu'n rhagweithiol â chymunedau lleiafrifol. Drwy gydol y cyfnod adrodd hwn mae'r Tîm Cydlyniant wedi cynnal ymgysylltiad rheolaidd â grwpiau sy'n agored i aflonyddu er enghraifft dinasyddion yr UE, cymunedau BAME, a grwpiau nodweddion gwarchodedig eraill.

Cynrychiolir y Swyddogion Cydlyniant mewn fforymau lleol priodol – lle mae monitro cydlyniant/tensiwn yn eitem safonol ar agenda cyfarfodydd partneriaeth diogelwch cymunedol, a hyd yma mae ein cyfranogiad yn y fforymau hyn wedi cwmparu patrymau mudo, troseddau casineb a monitro cyfryngau cymdeithasol. Mae hyn wedi helpu i gyfeirio ymdrechion y tîm i dargedu a lliniaru tensiynau, er enghraifft gweithdai gwrth-wahaniaethu mewn ysgolion, cyfryngu cymunedol - mewn perthynas ag anghydfodau rhwng cymdogion, lle rydym wedi gweithio gyda'r Heddlu i ymdrin ag anghydfodau cymunedol parhaus - a sefydlu gwrth-naratif ar gyfryngau cymdeithasol (yn gysylltiedig â themâu/ymgyrchoedd coffaol sy'n ymwneud â chydraddoldeb).

Bob wythnos, mae manylion yr holl droseddau casineb y rhoddir gwybod amdanynt i Heddlu Gwent yn cael eu hanfon ymlaen at y Tîm Cydlyniant, caiff hyn ei fonitro a chaiff unrhyw beth o bwys ei drafod yn y fforymau priodol. Cyfarfodydd partneriaeth yw'r prif lwyfan ar gyfer monitro/dal tensiynau cymunedol ac mae perthynas bartneriaethol yn gryfder arbennig. Rydym hefyd yn monitro llwyfannau cyfryngau cymdeithasol (ffynhonnell agored) ac yn gweithio gyda thimau cyfathrebu a diogelwch cymunedol i liniaru a, lle y bo'n briodol, i dargedu gwrth-naratif. Bu'r tensiynau yn ymwneud â Covid yn bennaf; gyda rhethreg gwrth-Frechlyn yn parhau i achosi drwgdybiaeth yn y rhaglen frechu a naratif asgell dde eithafol yn canolbwyntio ar fudo ac ailsefydlu byd-eang.

Cam Gweithredu 8

Parhau i gefnogi ymgysylltiad yr ALI â Chynllun Adsefydlu'r DU.

Cynnydd

Drwy gydol y cyfnod adrodd hwn, mae Tîm Cydlyniant Cymunedol Gwent wedi parhau i gefnogi Awdurdodau Lleol gyda'u cyfranogiad yn y rhaglenni Pobl Agored i Niwed/Adsefydlu Plant (a elwir bellach yn Gynllun Adsefydlu'r DU). Mae hyn wedi sicrhau bod gan Awdurdodau Lleol y gallu i ddiwallu anghenion sy'n dod i'r amlwg, ac yn fwy diweddar mae hyn wedi cynnwys mater ailsefydlu Afghanistan sy'n dod i'r amlwg. Yn gynharach eleni (2021) roedd Polisi Adleoli a Chymorth Afghanistan, a ddatblygwyd o ganlyniad i luoedd NATO yn tynnu'n ôl o Afghanistan, yn rhagweld y byddai Awdurdodau Lleol yn chwarae eu rhan wrth gefnogi newydd-ddyfodiaid. Newidiwyd y polisi i gynnwys yr holl Ffoaduriaid a Cheiswyr Lloches gan ein bod bellach yn rhedeg Cynllun Adleoli yn y DU (UKRS). Mewn ymateb, bu modd i ni symud yn gyflym, ac fel rhanbarth rydym eisoes wedi ailsefydlu 4 teulu (Gorllewin Gwent). Mae Caerffili yn parhau i fod yn un o'r awdurdodau arweiniol o ran cefnogi ymdrechion Cymru, ac ar draws Awdurdodau Lleol Gorllewin Gwent rydym wedi addo ailsefydlu hyd at 20 o deuluoedd.

Fel rhan o'r cymorth dyddiol a estynnwyd i'r cynlluniau hyn, bu Tîm Cydlyniant Cymunedol Gwent hefyd yn rheoli'r contractau ar gyfer cymorth ESOL – sydd wedi'i gaffael i sicrhau bod pob teulu'n cael darpariaeth gyson, a'r contract gweithiwr achos a ddarperir gan Displaced People In Action (DPIA).

Amcan Cydraddoldeb 4 – Ymgysylltu Cynhwysol a Chymryd Rhan – ymgysylltu â thrigolion i'w hannog i gymryd rhan a lleisio barn wrth gynllunio ar gyfer darparu gwasanaethau

Mae argaeledd gwybodaeth mewn fformatau amrywiol yn hanfodol i sicrhau bod pob dinesydd yn gallu cymryd rhan mewn unrhyw ymarferion ymgysylltu neu ymhob un ohonynt. Er bod datblygiadau mewn technoleg yn ein galluogi i ddarparu gwybodaeth mewn fformatau digidol, mae rhwystrau'n parhau i atal dinasyddion rhag ymgysylltu. Mae trafndiaeth, iechyd meddwl, statws economaidd-gymdeithasol, sgiliau llythrennedd a rhifedd isel ac anawsterau penodol a brofir gan grwpiau anodd eu cyrraedd neu grwpiau nad ydynt yn cael eu clywed yn aml, yn rhai o'r rhwystrau sy'n parhau i atal dinasyddion rhag ymgysylltu â'r cyngor a gwasanaethau sy'n darparu cymorth ehangach.

Adlewyrchir yr Amcan hwn yn un o'n Hamcanion Corfforaethol sy'n edrych ar sut y gallwn 'Gynorthwyo dinasyddion i aros yn annibynnol a gwella eu llesiant'. Mae'n cynnwys cefnogi pobl i helpu eu hunain trwy ddarparu cyngor ac arweiniad cynhwysfawr gan gynnwys cyfeirio at wasanaethau eraill. Mae'n ymwneud â chael sgysiau ystyrlon â phobl i'w helpu i nodi'r hyn sy'n bwysig iddynt, a fydd yn llywio gwasanaethau i weddu i'w hanghenion.

Cam Gweithredu 1

Cefnogi dinasyddion i 'helpu eu hunain' drwy ddarparu cyngor a gwybodaeth gynhwysfawr, gan gynnwys cyfeirio at wasanaethau eraill.

Cynnydd

Gwnaed cynnydd mewn nifer o feysydd allweddol:

Mae **prosiectau cyflogadwyedd** yn cyfeirio defnyddwyr gwasanaeth at lawer o wasanaethau eraill gan gynnwys partneriaid mewnol e.e. Cefnogi Pobl, Caerffili yn Gofalu, Addysg Gymunedol yn ogystal â phartneriaid allanol Canolfan Byd Gwaith, Gyrfa Cymru, MIND, Remploy a llawer mwy.

O fewn y Gwasanaethau Cymdeithasol, mae'r **Tîm Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth** yn darparu arweiniad cynhwysfawr ac yn cyfeirio at wasanaethau amgen a mwy priodol a nod gwefan **Dewis Cymru** yw helpu pobl gyda'u llesiant a darparu gwybodaeth a chyngor i oedolion a'u gofalwyr.

Mae gwefan y **Blynyddoedd Cynnar** yn cael ei datblygu o safbwynt y teulu er mwyn sicrhau ei bod yn hawdd dod o hyd i wybodaeth a'i bod yn gysylltiedig â gwefannau partner ehangach er mwyn sicrhau bod teuluoedd yn cael y wybodaeth ddiweddaraf, fwyaf perthnasol. Mae Dewis bellach yn cael ei ddefnyddio ar gyfer chwiliadau **Gofal Plant y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd (FIS)** i sicrhau cronfa ddata genedlaethol gynhwysfawr ar gyfer chwilio y tu hwnt i ffiniau bwrdeistref Caerffili.

Mae model y **Blynyddoedd Cynnar** wedi'i ymestyn ar draws y fwrdeistref i sicrhau bod teuluoedd sydd angen cymorth ar gyfer datblygiad eu plentyn ac amgylchiadau teuluol yn gallu gwneud hynny. Dileoedd hyn y rhwystrau i lawer o deuluoedd bregus a oedd yn byw y tu allan i ardaloedd Dechrau'n Deg. Er nad yw gofal plant a ariennir ar gael i bob teulu, mae mynediad i raglenni cyn geni, cymorth i deuluoedd, datblygiad iaith gynnar, datblygiad plant a chymorth cynnar mewn achosion o oedi datblygiadol.

Yn Ne Cymru ar hyn o bryd, mae dros 120 o sefydliadau yn cefnogi aelodau **Cymuned y Lluoedd Arfog (AFC)**. Mae llawer o'r sefydliadau hyn yn grwpiau trydydd sector neu wirfoddol sy'n dibynnu nid yn unig ar aelodau'r AFC ond ar y cyhoedd yn gyffredinol i wirfoddoli eu hamser i helpu. Er bod llawer o sefydliadau'n cynnig pecynnau datblygu rhagorol i sicrhau bod eu staff/gwirfoddolwyr wedi'u hyfforddi'n briodol i gefnogi'r rhai mewn angen, nid oes gan lawer o grwpiau'r adnoddau (cronfeydd ariannol), y capasiti na'r mynediad at hyfforddiant i wneud hyn. Yn 2020 buom yn llwyddiannus wrth dderbyn £19,440 gan **Ymddiriedolaeth Cronfa Cyfamod y Lluoedd Arfog** i gynnig mynediad i'r rhai sy'n gweithio gydag aelodau o Gymuned y Lluoedd Arfog neu'r rhai sy'n gweithio gyda nhw, i Hyfforddiant Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl a Chyrsiau Iechyd Meddwl eraill gan gynnwys Eich Pecyn Cymorth Llesiant Meddyliol a Chefnogaeth Teuluol ar gyfer trawma.

Gall unigolion a hyfforddwyd mewn **Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl** helpu i asesu, gwrando, rhoi cymorth, annog cefnogaeth gan eraill, a chyfeirio at wasanaethau perthnasol eraill, pan fydd rhywun mewn argyfwng ac angen cymorth. Hyd yma, mae dros 130 o bobl wedi cael eu hyfforddi ar y cyrsiau hyn.

Cam Gweithredu 2

Cael 'sgyrsiau ystyrlon' i helpu dinasyddion i nodi'r hyn sy'n bwysig iddynt er mwyn llywio gwaith cynllunio sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau.

Cynnydd

Un enghraifft o ble mae cynnydd wedi'i wneud yw mewn perthynas â **Rhaglen Trawsnewid Integreiddio'r Blynyddoedd Cynnar**. Mae hyn wedi bod yn symud ymlaen yn y flwyddyn ddiwethaf i ddatblygu model blynyddoedd cynnar ar draws y fwrdeistref o 0-7 oed. Mae Hwb y Blynyddoedd Cynnar bellach yn cynnwys tîm y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd ynghyd â gweithwyr proffesiynol ehangach i gefnogi teuluoedd i gael y cymorth iawn ar yr adeg iawn i ddiwallu eu hanghenion. Mae staff rheng flaen wedi hyfforddi ac maent yn gweithredu sgyrsiau "Beth sy'n Bwysig" gyda theuluoedd i gefnogi dull seiliedig ar gryfder gydag ymyriadau i ddiwallu anghenion y teulu yn hytrach na dim ond rhoi dewislen o wasanaethau i fodloni dymuniadau. Nod y dull "Beth sy'n Bwysig" yw meithrin perthynas â'r teulu er mwyn deall achosion sylfaenol ac nid symptomau arwynebol yn unig, er mwyn helpu i feithrin gwydnwch teuluol a symud i ffwrdd oddi wrth ddibyniaeth ar wasanaethau.

Cam Gweithredu 3

Nodi a chefnogi gofalwyr.

Cynnydd

Mae'r Gwasanaethau Cymdeithasol yn darparu Gwasanaeth Cymorth i Ofalwyr penodol sy'n cynnwys gofalwyr sy'n oedolion a gofalwyr ifanc. Rhoddir cyhoeddusrwydd i wybodaeth, cyngor, grwpiau cymorth, gweithgareddau a digwyddiadau cymunedol drwy gylchlythyrau electronig a thafleenni drwy'r post.

Cam Gweithredu 4

Gwreiddio'r *Fframwaith Ymgynghori ac Ymgysylltu* ym mhob ymarfer ymgynghori a gynhelir gan wasanaethau'r cyngor i sicrhau yr ymgynghorir â rhanddeiliaid allweddol ac y rhoddir amser iddynt ymateb.

Cynnydd

Mabwysiadwyd y fframwaith ym mis Chwefror 2020. Cyflwynwyd Hyfforddiant ar Ymgynghori ac Ymgysylltu Effeithiol ym mis Ebrill 2021 i'r Rhwydwaith Rheoli a swyddogion eraill sy'n ymwneud â gwaith ymgysylltu â'r cyhoedd ar draws y sefydliad.

Cam Gweithredu 5

Nodi anghenion gwasanaeth grwpiau defnyddwyr penodol; pa rwystrau sy'n atal mynediad; a pha gamau y mae angen eu cymryd i ddileu'r rhwystrau hynny.

Cynnydd

Mae datblygu model y Blynnyddoedd Cynnar wedi bod yn rhan o ddull meddwl system yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf. Mae teuluoedd a rhanddeiliaid wedi ein helpu i ddylunio gwerthoedd ac egwyddorion system y blynnyddoedd cynnar, trwy rannu eu profiadau bywyd eu hunain, egluro'r hyn yr oeddent yn ei werthfawrogi o'r cymorth a gawsant, a thynnu sylw at yr agweddau a ddangosodd lai o werth, dyblygu neu fiwrocratiaeth. Roedd cynnwys y teulu a rhanddeiliaid yn hollbwysig wrth ddatblygu system yn seiliedig ar werthoedd ac egwyddorion ac osgoi rhagdybiaethau a oedd yn achosi biwrocratiaeth/gwaith papur diangen.

Mae hyn oll yn rhan o'r broses asesu yn y prosiectau cyflogadwyedd. Bydd cyfathrebiadau yn parhau i gefnogi gwaith a yrrir gan feysydd gwasanaeth.

Cam Gweithredu 6

Adolygu a diweddarau ein grwpiau rhanddeiliaid allweddol o fewn y fwrdeistref sirol sy'n cynrychioli grwpiau â nodweddion gwarchodedig.

Cynnydd

Rydym wedi cynnal dadansoddiad rhanddeiliaid trylwyr ac yn cynnal cronfa ddata rhanddeiliaid sy'n cynrychioli grwpiau â nodweddion gwarchodedig. Caiff hwn ei adolygu a'i ddiweddarau'n rheolaidd. Rhennir y gronfa ddata hon gyda swyddogion sy'n cynnal ymarferion ymgynghori ar draws y meysydd gwasanaeth. Mae'r gronfa ddata hon wedi bod yn hanfodol bwysig yn ystod 2020-2021 pan rydym wedi bod angen gwneud ymdrechion ychwanegol oherwydd cyfyngiadau Covid i sicrhau bod pobl yn cael cyfle i rannu eu barn ar gynigion a bod yr ymatebion a dderbyniwyd yn gynrychioliadol o'r gymuned.

Cam Gweithredu 7

Adolygu a chryfhau prosesau mewnol ar gyfer cynnal Asesiadau Effaith Integredig ac ymgynghori cysylltiedig.

Cynnydd

Datblygodd y Cyngor Asesiad Effaith Integredig yn ystod 2020 i gynnwys Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol. Gweler uchod. Gwnaethom hefyd ddiweddarau'r cwestiynau a ofynnwyd ynghylch yr effaith ar y Gymraeg yn unol â'r canllawiau a gyhoeddwyd gan Gomisiynydd y Gymraeg ar y Safonau Lluo Polisi.

Cam Gweithredu 8

Sicrhau bod gweithgareddau sy'n ymwneud â newid a thrawsnewid gwasanaethau yn ymgorffori egwyddorion ymgynghori da â chymunedau fel rhan o 'Sgwrs Caerffili'.

Cynnydd

Arolwg Sgwrs Caerffili oedd y man cychwyn ar gyfer deialog newydd gyda chymunedau. Mae llawer o bobl yn cynnig eu hunain i gynorthwyo mewn 'perthynas' newydd gyda'r cyngor. Fodd bynnag, bu oedi gyda'r grwpiau ffocws wyneb yn wyneb arfaethedig oherwydd COVID.

Amcan Cydraddoldeb 5 – Yr Iaith Gymraeg - sicrhau y gall y cyhoedd sy'n siarad Cymraeg gael mynediad i wasanaethau sy'n cydymffurfio â'r gofynion statudol

Nid yw materion yn ymwneud â'r Gymraeg yn dod o dan **Ddeddf Cydraddoldeb 2010** ond mae ganddynt set o safonau o dan **Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011**. Manylir ar y rhain yn y rheoliadau a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru fel **Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 1) 2015**.

Mae arferion gwaith mewnol yn parhau i esblygu er mwyn sicrhau bod yr egwyddor o gydraddoldeb iaith yn cael ei pharchu ym mhob agwedd o ddarpariaeth gwasanaeth. Er mwyn cynorthwyo'r cyngor i fodloni gofynion Safonau'r Gymraeg ac i ddiwallu anghenion poblogaeth Gymraeg y fwrdeistref sirol, rydym yn gweithio mewn partneriaeth â sefydliadau megis; Menter Iaith Caerffili, Fforwm Iaith, ysgolion cyfrwng Cymraeg ayb. Manylir ar y gwaith hwn yn **Strategaeth Pum Mlynedd Iaith Gymraeg 2017-2022** y fwrdeistref sirol.

Mae'n rhaid i ni gydymffurfio â'r holl Safonau Iaith Gymraeg y cytunwyd arnynt fel y manylir arnynt yn **Hysbysiad Cydymffurfiaeth y Cyngor** er mwyn sicrhau bod y boblogaeth sy'n siarad Cymraeg, boed yn staff, yn ddinasyddion, yn fyfyrwyr neu'n ymwelwyr, yn gallu cael mynediad i wasanaethau'r cyngor yn Gymraeg.

Mae ein cynnydd yn cael ei gofnodi bob blwyddyn yn Adroddiad Blynnyddol Safonau'r Gymraeg, a gyhoeddir isod ar gyfer 2020-2021. Cymeradwyodd Cabinet y cyngor gyhoeddi'r adroddiad ar 9 Mehefin 2021. I weld adroddiad 2020-2021 cliciwch [yma](#).

Cam Gweithredu 1

Codi ymwybyddiaeth ymhlith staff sy'n dod i gysylltiad â phlant a phobl ifanc o'r angen i feithrin agweddau cadarnhaol at y Gymraeg.

Cynnydd

Rhoddwyd cyflwyniad ar Safonau'r Gymraeg, archwiliad blynnyddol y Comisiynydd a'r Gymraeg yn gyffredinol i Rwydwaith Rheoli'r Cyngor ym mis Rhagfyr 2020. Roedd y sesiwn yn atgoffa uwch swyddogion o'r gofyniad i gydymffurfio â'r Safonau, dolenni i ddarnau eraill o ddeddfwriaeth a chanllawiau ymarferol ar sut i sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu darparu'n ddwyieithog.

Ar gyfer Gwasanaethau Plant, mae'r holl blant rydym yn gweithio gyda nhw yn cael eu hannog i gymryd rhan mewn addysg a hyfforddiant, ac mewn perthynas â Phlant sy'n Derbyn Gofal, mae eu gofalwyr yn glir ynghylch yr angen i hybu sgiliau Cymraeg yn unol â'r Cwricwlwm Cenedlaethol yng Nghymru.

Cam Gweithredu 2

Datblygu sgiliau arwain dwyieithog ymhlith pobl ifanc i'w helpu i ddod yn hyrwyddwyr cymunedol yr iaith o fewn eu cymunedau.

Cynnydd

Dim cynnydd hyd yma, oedi oherwydd pandemig Covid-19.

Cam Gweithredu 3

Hyrwyddo argaeledd gwasanaethau dwyieithog trwy sicrhau bod siaradwyr Cymraeg a dysgwyr o fewn meysydd gwasanaeth yn gwisgo cortynnau gwddf / bathodynau priodol.

Cynnydd

Rydym yn cadw stoc o gortynnau gwddf a bathodynau 'laith Gwaith' i staff ofyn amdanynt. Gofynnir amdanynt yn rheolaidd ac mae swyddogion yn ymwybodol o bwy i gysylltu â nhw i'w derbyn. Mae ein holl swyddogion gwasanaeth rheng flaen wedi cael yr adnoddau hyn i'w defnyddio.

Buom yn dathlu Diwrnod Shwmae ar 15 Hydref 2020 gydag ymgyrch ar-lein i godi ymwybyddiaeth o arwyddocâd y digwyddiad. Anogwyd meysydd gwasanaeth gyda chyfrifon cyfryngau cymdeithasol i ddefnyddio #shwmaesumae a #shwmaecaerffili.

Ar 18 Tachwedd buom yn dathlu 15 mlynedd o logo laith Gwaith. Postiwyd nifer o negeseuon trwy ein sianeli cyfryngau cymdeithasol i ddathlu a chodi ymwybyddiaeth o'r logo ac yn fewnol gyda staff hefyd, gyda phwyslais ar bwysigrwydd gwisgo'r bathodyn neu'r cortyn gwddf gyda'r logo arno neu drwy arddangos poster yn ein prif dderbynfeydd.

Am yr ail flwyddyn, buom yn dathlu Diwrnod Hawliau'r Gymraeg ar 7 Rhagfyr 2020. Eto roedd presenoldeb ar y cyfryngau cymdeithasol yn allweddol i godi ymwybyddiaeth o'r digwyddiad a hawliau siaradwyr Cymraeg wrth ddefnyddio gwasanaethau.

Cam Gweithredu 4

Cefnogi datblygu a hyrwyddo cyfeirlyfr o wasanaethau cyfrwng Cymraeg sydd ar gael yn lleol.

Cynnydd

Cyhoeddwyd cyfeiriadur o wasanaethau Cymraeg yn 2012. Mae angen ei ddiweddarau a'i ddatblygu'n fersiwn electronig i'w wneud yn fwy hygyrch. Bydd y cyfeiriadur yn cael ei adolygu a'i ddiweddarau drwy weithio gyda Fforwm Iaith Caerffili a Menter Iaith Caerffili.

Mapiwyd darpariaeth y blynyddoedd cynnar a rhoddir blaenoriaeth i gamau gweithredu i wella'r ddarpariaeth Gymraeg. Mae Hwb y Blynyddoedd Cynnar yn cynnig gwasanaeth dwyieithog i deuluoedd ac mae'r holl ofal plant cofrestredig sydd ar gael, gan gynnwys cyfrwng Cymraeg, ar gael i'r cyhoedd ar beiriant chwilio cronfa ddata Dewis. Mae Blynyddoedd Cynnar yn comisiynu Menter Iaith i gefnogi ein lleoliadau cyfrwng Saesneg i wella'r Gymraeg a gynigir yn y lleoliad, yn ogystal â chefnogi dysgwyr Cymraeg i wella'r iaith mewn lleoliadau cyfrwng Cymraeg.

Cam Gweithredu 5

Sicrhau bod digwyddiadau a gweithgareddau cyfrwng Cymraeg yn rhan o raglen digwyddiadau cymunedol y Cyngor.

Cynnydd

Cafodd y rhan fwyaf o ddigwyddiadau cymunedol y Cyngor eu canslo yn ystod 2020-2021 oherwydd cyfyngiadau Covid. Fodd bynnag, mae digwyddiadau cyfrwng Cymraeg sy'n cael eu rhedeg gan Fenter Iaith Caerffili a phartneriaid Fforwm yr Iaith Gymraeg eraill wedi cael eu hyrwyddo trwy gyfryngau cymdeithasol a gwefan y Cyngor.

Mae nifer o ddigwyddiadau a ddarperir gan Fenter Iaith Caerffili yn cael eu rhedeg mewn partneriaeth â gwasanaethau'r cyngor, er enghraifft mae'r Grŵp Cerdded cyfrwng Cymraeg yn cael ei gefnogi gan Geidwad o'r Gwasanaethau Cefn Gwlad, ac mae grant Haf o Hwyl yn cefnogi'r Urdd a Menter Iaith yn frwd i gynnig gweithgareddau haf drwy gyfrwng y Gymraeg i blant a phobl ifanc.

Cam Gweithredu 6

Hyrwyddo'r Gymraeg fel amcan cydnabyddedig i reolwyr, i'w galluogi i fapio darpariaeth Gymraeg ar draws eu maes gwasanaeth a chynyddu capasiti lle bo angen.

Cynnydd

Rhoddwyd cyflwyniad ar Safonau'r Gymraeg, archwiliad blynyddol y Comisiynydd a'r Gymraeg yn gyffredinol i Rwydwaith Rheoli'r Cyngor ym mis Rhagfyr 2020. Roedd y sesiwn yn atgoffa uwch swyddogion o'r gofyniad i gydymffurfio â'r Safonau, dolenni i ddarnau eraill o ddeddfwriaeth a chanllawiau ymarferol ar sut i sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu darparu'n ddwyieithog.

Yn dilyn hyn, cyflwynwyd sesiwn bwrpasol i'r Gwasanaethau Caffael i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am oblygiadau'r Safonau yn benodol mewn perthynas â chaffael a darparu gwasanaethau caffael.

Mae'r rhaglen gyflogadwyedd yn darparu cymwysterau drwy gyfrwng y Gymraeg pe bai'r cyfranogwyr yn gofyn amdanynt, ac yn fewnol, bydd y Gymraeg yn parhau i gael ei hyrwyddo gyda staff lle bynnag y bo modd a byddwn yn parhau i annog mwy o gapasiti.

Cam Gweithredu 7

Ystyried yr effaith ar y Gymraeg wrth gynllunio datblygiadau tai, yn enwedig lleoedd ysgol cyfrwng Cymraeg, enwau strydoedd ayb.

Cynnydd

Mae mwyafrif yr enwau strydoedd hanesyddol yn uniaith. Dyrennir enwau strydoedd newydd ar sail 50/50; fodd bynnag ar hyn o bryd mae'r gogwydd at enwau strydoedd Cymraeg i unioni'r anghydbwysedd hanesyddol. Gall y mynegair ddal cyfeiriadau Cymraeg a Saesneg a lle mae enw stryd yn ddwyieithog h.y. mae ganddi blât stryd dwyieithog, fe'i cedwir yn y ddwy iaith.

Cam Gweithredu 8

Sicrhau bod gwefan y cyngor yn gwbl ddwyieithog a bod tudalennau'n cael eu monitro a'u diweddarau yn y ddwy iaith ar sail rhaglen dreigl.

Cynnydd

Mae gweithgor yn cyfarfod yn chwarterol i drafod unrhyw faterion neu bryderon ynghylch cynnwys gwefan ddwyieithog y Cyngor. Mae'r Wefan yn gwbl ddwyieithog ac ni chyhoeddir unrhyw wybodaeth heb ei chyfieithu. Dylid nodi bod achosion anaml iawn pryd y cyhoeddir y Saesneg yn gyntaf tra'n aros am gyfieithiad oherwydd natur frys y cyfathrebiad, ond anaml y mae'r sefyllfaoedd hyn yn digwydd.

Cam Gweithredu 9

Sicrhau bod gan fewnwyd y cyngor ryngwyd Cymraeg a dewislenni yn unol â Safon 126.

Cynnydd

Bydd y Gweithle Digidol newydd (mewnwyd newydd) yn gwbl ddwyieithog – mae'r fanyleb wedi'i chymeradwyo ac ar fin mynd i dendr.

Cam Gweithredu 10

Creu ymgyrch i ddenu dinasyddion ifanc Cymraeg eu hiaith i waith ieuenctid, chwaraeon a gweithgareddau celf fel arweinwyr.

Cynnydd

Mae hwn yn gam gweithredu yn y Strategaeth Iaith Gymraeg bum Mlynedd. Mae angen gweithio mewn partneriaeth. Dim cynnydd hyd yma, oedi oherwydd Covid-19.

Cam Gweithredu 11

Gweithio gyda phobl ifanc i godi ymwybyddiaeth o'r Gymraeg fel sgil gwerthfawr ar gyfer hyfforddiant a chyflogaeth.

Cynnydd

Gan weithio gyda Gyrfa Cymru, roedd cynlluniau i roi cyflwyniadau i fyfyrwyr mewn ysgolion cyfun yn y fwrdeistref sirol yn ystod 2020-2021, ond cawsant eu canslo oherwydd Covid-19. Yn hytrach, cynhyrchwyd fideo ar yrfaedd gyda'r Cyngor a'r sgiliau sydd eu hangen.

Cam Gweithredu 12

Cynnal ffair swyddi Gymraeg flynyddol i godi ymwybyddiaeth o werth yr iaith i gyflogaeth yn y sector cyhoeddus yng Nghymru a'r gallu i gysylltu â'r cyngor yn Gymraeg dros y ffôn, wyneb yn wyneb ac yn ysgrifenedig.

Cynnydd

Cynlluniau i roi cyflwyniadau i fyfyrwyr Blwyddyn 11 yn Y G Cwm Rhymni yn ystod 2021-2022. Gohirio cynlluniau i gynnal ffair swyddi oherwydd cyfyngiadau Covid-19.

Amcan Cydraddoldeb 6 – Gweithlu Cynhwysol, Amrywiol a Chyfartal – Creu gweithlu sy'n adlewyrchu ac yn parchu amrywiaeth y cymunedau yn y fwrdeistref sirol

Mae creu gweithle sy'n ddiogel a chynhwysol yn hyrwyddo amgylchedd gwaith cadarnhaol lle mae staff yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi a'u grymuso, gan eu galluogi i ddarparu gwasanaethau o ansawdd uchel i'n dinasyddion.

Mae arnom angen gwell dealltwriaeth o amrywiaeth ein gweithlu. Er mwyn cyflawni hyn, mae casglu data monitro cydraddoldeb yn hollbwysig. Rhaid casglu data ar ddechrau'r broses gyflogi a'i lanhau a'i ddiweddarau'n rheolaidd.

Mae tegwch yn y gwaith a pherfformiad swydd da yn mynd law yn llaw. Mae mynd i'r afael â gwahaniaethu yn helpu i ddenu, ysgogi a chadw staff a gwella enw da'r sefydliad fel cyflogwr cynhwysol.

Mae hyfforddiant cydraddoldeb a'r Gymraeg yn rhoi'r sgiliau a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen ar staff i ymgysylltu â dinasyddion yn sensitif. Mae uwchsgilio staff i fod yn ymwybodol o nodweddion gwarchodedig yn sicrhau bod dinasyddion ag anghenion penodol yn derbyn gwasanaethau sy'n hygyrch ac yn cydymffurfio.

Cam Gweithredu 1

Datblygu hyfforddiant cydraddoldeb ar-lein a fydd yn orfodol i bob aelod o staff ac aelod etholedig.

Cynnydd

Ym mis Hydref 2020, Cyngor Caerffili oedd yr Awdurdod Lleol cyntaf yng Nghymru i fabwysiadu'r Siarter Undod dros Ymraniad, gan ymuno â'n partneriaid yn yr Undebau Llafur i adeiladu gweithle mwy cynhwysol a chytûn. Cynhaliwyd sesiwn frifio ar gyfer Aelodau ac mae hefyd yn cael ei chyflwyno'n raddol i weithwyr. Er enghraifft, mae holl staff y Gwasanaethau Cwsmeriaid wedi cwblhau'r lefel briodol o hyfforddiant sy'n ofynnol.

Yn ystod 2020-2021, fe wnaethom gyflwyno Hyfforddiant Tuedd Anymwybodol, a gafwyd trwy Academi Wales. Wedi'i ariannu drwy'r gyllideb Cydlyniant Cymunedol, rhannwyd 500 o leoedd gyda Chynghorau Torfaen a Blaenau Gwent. O'r 167 o leoedd a ddyrannwyd, mae 156 o swyddogion wedi dilyn y cwrs.

Mae'r ddarpariaeth well o gyrsiau hyfforddi cydraddoldeb i staff a rheolwyr yn un o'r camau gweithredu a nodwyd yn Strategaeth Datblygu'r Gweithlu 2021–2024, gydag amserlen o Ch3 2021-2022. Mae gwaith yn mynd rhagddo i gyrraedd y targed hwn. Bydd y Tîm Datblygu Gweithlu a grëwyd yn ddiweddar yn cydlynu'r gwaith hwn.

Cam Gweithredu 2

Gweithredu'r Fframwaith Hyfforddi Cenedlaethol ar drais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol.

- % y gweithlu sydd wedi cwblhau hyfforddiant Ymwybyddiaeth Sylfaenol (Grŵp 1) / Nifer y staff sydd wedi cwblhau hyfforddiant Ymwybyddiaeth Sylfaenol (Grŵp 1)
- % y staff a nodwyd sydd wedi cwblhau hyfforddiant Gofyn a Gweithredu (Grŵp 2)
- % y staff a nodwyd sydd wedi cwblhau Hyfforddiant Uwch (Grŵp 3)
- Gweithredu hyfforddiant gloywi pan fydd ar gael ac yn briodol.

Cynnydd

Gwnaed cynnydd da dros y 12 mis diwethaf er gwaethaf cymhlethdodau cyfyngiadau Covid-19. Roedd hyn yn cynnwys cyflwyno cyrsiau Grŵp 2 i bob ysgol a darpariaeth rithwir leol. Mae staff hefyd wedi gallu cael mynediad i gyrsiau rhanbarthol Grŵp 2 a ddarperir yn rithwir. Ataliwyd cyflwyno sesiynau wyneb yn wyneb Grŵp 1 oherwydd pandemig Covid-19.

Bydd y tîm Datblygu'r Gweithlu a benodwyd yn ddiweddar yn awr yn gyfrifol am gydgyssylltu'r gwaith o weithredu'r hyfforddiant hwn a chyflwyno adroddiadau arno.

- 60% o'r gweithlu sydd wedi cwblhau hyfforddiant Ymwybyddiaeth Sylfaenol (Grŵp 1) / Nifer y staff wedi cwblhau hyfforddiant Ymwybyddiaeth Sylfaenol (Grŵp 1)
- Nodwyd 7.75% o staff sydd wedi cwblhau hyfforddiant Gofyn a Gweithredu (Grŵp 2)
- Nodwyd 15 aelod o staff sydd wedi cwblhau Hyfforddiant Uwch (Grŵp 3)

Cam Gweithredu 3

Hyderus o ran Anabledd – gwella ar ein safon bresennol.

Cynnydd

Mae uwchraddio ein haelodaeth o'r Cynllun Hyderus o ran Anabledd o Gyflogwr i Arweinydd yn un o'r camau gweithredu yn Strategaeth Llesiant Gweithwyr 2021 – 24, gydag amserlen o 2022.

Cam Gweithredu 4

Sicrhau cydymffurfiaeth â ***Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011*** ac annog datgelu:

- cyhoeddi gwahaniaethau cyflog yn ôl grwpiau nodweddion gwarchodedig,
- cyhoeddi ein data cyflogaeth yn flynyddol, a
- gwaith sy'n gysylltiedig â gwella cyfraddau datgelu data cyflogaeth staff, naill ai trwy recriwtio neu drwy iTrent Self-Service.

Cynnydd

Rydym wrthi'n drafftio Strategaeth Llesiant Gweithwyr 2021-2024, ac mae cynwysoldeb a chydaddoldeb wrth wraidd y Strategaeth hon. Mae'r blaenoriaethau a'r camau gweithredu allweddol yn y strategaeth wedi'u cynllunio i gael effaith gadarnhaol ar bob un o'r nodweddion gwarchodedig, gan gefnogi cydymffurfiaeth â rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.

Yr adroddiad blynyddol ar Fwlch Cyflog rhwng y Rhywiau a'r Datganiad cysylltiedig a gadarnhawyd gan y Cabinet ym mis Mawrth 2021 ar gyfer y cyfnod yn ymwneud â mis Mawrth 2020.

Bydd rhywfaint o ddata nodweddion gwarchodedig yn cael eu cyhoeddi yn Strategaeth Datblygu'r Gweithlu 2021–2024 a Strategaeth Llesiant Gweithwyr 2021–2024, sy'n mynd drwy'r broses gymeradwyo ar hyn o bryd.

Mae'r gwaith o goladu'r data i gyhoeddi a bodloni gofynion Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn ei gyfanrwydd yn mynd rhagddo.

Gweler 'Data Monitro Cyflogaeth' ar dudalen 25.

Cam Gweithredu 5

Ailsefydlu ein haelodaeth i gefnogi Mynegai Hyrwyddwyr Amrywiaeth Gweithle Stonewall.

Cynnydd

Cafodd ei ohirio oherwydd Covid-19; fodd bynnag, mae ailsefydlu ein haelodaeth o Stonewall Cymru yn un o'r camau gweithredu yn Strategaeth Llesiant Gweithwyr 2021–2024, gydag amserlen o 2022.

Cam Gweithredu 6

Cydweithio i adeiladu'r brand 'Cynghorau Balch' i gefnogi digwyddiadau Pride.

Cynnydd

Mae Caerffili yn aelod gweithgar o bartneriaeth Cynghorau Balch, sy'n dod â sawl cyngor yn Ne Cymru at ei gilydd mewn ffordd weladwy ac unedig, i gefnogi a hyrwyddo cydraddoldeb i gymunedau LGBTQ+.

Pwrpas Cynghorau Balch yw gwella'r gefnogaeth a gynigir i staff LGBTQ+ mewn awdurdodau lleol yng Nghymru a sicrhau bod llywodraeth leol ledled Cymru yn arweinydd gweladwy ym maes hawliau LGBTQ+ ac yn hyrwyddo cynhwysiant LGBTQ+ yn ein cymunedau.

Am y tro cyntaf, gwelodd 2021 y Cynghorau Balch yn uno i hyrwyddo Mis Hanes LGBTQ+ trwy gynhyrchu calendr rhyngweithiol o weithgareddau a oedd yn cael eu cynnal yn ystod mis Chwefror. Yn ogystal â ffilmiau byr addysgiadol a diddorol o straeon ysbrydoledig a rhaglenni yn tynnu sylw at adegau allweddol yn hanes LGBTQ+, cafwyd hefyd gweminar fyw gyda'r awdur Norena Shopland a darlith 'LGBTQ+ Global history' gyda Choleg y Cymoedd.

Cam Gweithredu 7

Sicrhau bod hyfforddiant iaith Gymraeg priodol ar gael i staff, o lefelau sylfaenol i uwch.

Cynnydd

Mae CBS Caerffili wedi darparu cyrsiau sgwrsio yn y Gymraeg i staff ac aelodau etholedig ers 2001. Mae'r cyrsiau'n amrywio o gyrsiau blasu sylfaenol i ddechreuwyd i gyrsiau sy'n darparu ar gyfer y rhai sydd bellach yn siaradwyr Cymraeg rhugl. Symudodd yr holl gyrsiau i gael eu cynnal ar-lein yn ystod y cyfnod clo cychwynnol, ac o fis Medi 2020 ymlaen, mae pob cwrs bellach yn cael ei redeg ar-lein.

CWRS A GYNIGIWD	NIFER Y CYRSIAU A GYNIGIWD	NIFER O STAFF YN MYNYCHU
30 Wythnos	40	23
Cwrs 10 awr ar-lein	24	219
Dweud Rhywbeth yn Gymraeg	3	4
Tynnu'n ôl	Amherthnasol	2

Yn ystod y pandemig, gwelsom gynnydd sylweddol yn nifer y bobl oedd yn cwblhau'r cyrsiau 10 awr ar-lein, yn enwedig o'r sector addysg a gofal cymdeithasol, gyda staff yn defnyddio'u hamser yn effeithiol i wella eu datblygiad proffesiynol parhaus. Cwblhaodd 219 o bobl y cyrsiau hyn, gyda rhai yn cwblhau rhan 1 a rhan 2 o'r cwrs, sy'n golygu bod cyfanswm o 517 o'r cyrsiau ar-lein hyn wedi'u cwblhau.

Cam Gweithredu 8

Darparu cyfleoedd i staff wella eu sgiliau Cymraeg presennol at ddefnydd busnes.

Cynnydd

Mae nifer o gyrsiau ar gael i staff wella eu sgiliau Cymraeg ynghyd â hyrwyddo gweithgareddau a gynhelir gan Fenter Iaith Caerffili a phartneriaid Fforwm yr Iaith Gymraeg o ddigwyddiadau a gweithgareddau y gall siaradwyr Cymraeg a dysgwyr o bob lefel eu mynychu a defnyddio eu sgiliau, waeth beth fo lefel eu safon.

Ar draws y sefydliad, hyrwyddir sgiliau iaith Gymraeg ymhlith y gweithlu a bydd staff yn parhau i gael eu cefnogi a'u hannog yn frwd i ddysgu Cymraeg lle bynnag y bo cyfle neu angen yn cael ei nodi. Er enghraifft, anogir yr holl staff yn y blynyddoedd cynnar i ddilyn cyrsiau sgysiol Cymraeg yn ogystal â'r cyfle i wneud Mynediad neu Sylfaen. Anogir staff i ddefnyddio eu Cymraeg yn y gweithle yn enwedig mewn gofal plant ac yng Nghanolfan Blant Integredig Parc-y-Felin.

O fewn y tîm Gwasanaethau Cwsmeriaid, bu methiant i lenwi swydd wag ar gyfer cynghorydd gwasanaethau cwsmeriaid sy'n siarad Cymraeg. Mae swyddi'n cael eu hysbysebu sy'n nodi bod yn rhaid dysgu'r Gymraeg fel rhan o ofynion y rôl.

Cam Gweithredu 9

Darparu cyfleoedd i staff sy'n siarad Cymraeg a dysgwyr y Gymraeg ddefnyddio eu sgiliau iaith yn y gweithle.

Cynnydd

Yn unol â Safonau'r Gymraeg, mae staff yn cael cyfleoedd i ddefnyddio eu sgiliau Cymraeg yn y gweithle. Gallai hyn olygu ateb y ffôn yn ddwyieithog, cynhyrchu negeseuon cyfryngau cymdeithasol dwyieithog neu ddrafftio gohebiaeth ddwyieithog. Mae staff yn ymwybodol bod rhaid i holl wasanaethau'r Cyngor gael eu darparu'n ddwyieithog. Cefnogir staff gan y Tîm Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Ymgynghori sy'n darparu cyngor, cefnogaeth ac adnoddau.

CYFANSWM Y GYNGOR AR GYFER 2020-2021

Cyfanswm y staff	Siaradwyr Cymraeg	%
8296	1825	21.99

Amcan Cydraddoldeb 7 – Lleihau'r Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau

Mae'n ofynnol i ni edrych ar wahaniaethau cyflog rhwng y rhywiau o fewn y cyngor a nodi amcan a fydd yn mynd i'r afael ag unrhyw wahaniaeth a nodir.

O dan Reoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol Cymru) 2011 mae'n ofynnol i'r Cyngor gasglu a chyhoeddi data cyflogaeth blynyddol ar draws nifer o nodweddion gwarchodedig. Dim ond mewn perthynas â menywod a dynion y dylid dadansoddi gwybodaeth am nifer y bobl a gyflogir gan y cyngor, wedi'u trefnu yn ôl swydd, tâl, math o contract a phatrwm gwaith. Yn ogystal, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi data ar wahaniaethau cyflog a'u hachosion, rhwng gweithwyr â nodweddion gwarchodedig a hebddynt.

Fel cyngor rydym yn hyderus nad yw ein bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn deillio o dalu gweithwyr gwrywaidd a benywaidd yn wahanol am yr un gwaith neu waith cyfatebol. Mae'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn ganlyniad i rolau y mae dynion a merched yn gweithio ynddynt ar hyn o bryd a'r cyflogau y mae'r rolau hyn yn eu denu.

Mae ein bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn adlewyrchu achosion y bwlch cyflog rhwng y rhywiau ar lefel gymdeithasol. Er enghraifft, mae ymchwil wedi nodi, er bod rhieni'n gynyddol hyblyg, bod y cyfrifoldeb am ofal plant yn dal i fod yn anghymesur ar fenywod. Mae'n ffaith o fewn y data hwn bod mwyafrif helaeth y swyddi rhan amser yn cael eu dal gan ferched, ac mai dyma'r swyddi sy'n denu cyflogau yn y chwartelau isaf. I weld Datganiad Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau 2020 y Cyngor cliciwch [yma](#).

Cam Gweithredu 1

Adolygu'r data sy'n ymwneud â'r gweithlu a phennu'r camau gweithredu sydd eu hangen i gyflawni'r ddyletswydd gyffredinol fel y'i nodir yn Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol (Cymru) 2011).

Cynnydd

Yr Adroddiad Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau blynyddol a'r Datganiad cysylltiedig a gadarnhawyd gan y Cabinet ym mis Mawrth 2021 ar gyfer y cyfnod yn ymwneud â mis Mawrth 2020.

Rhoddodd y data sbardun ar gyfer ymchwiliad pellach i'r rhesymau pam fod y bwlch yn bodoli, a bydd hwn yn parhau i gael ei adolygu. Nid yw'r Cyngor yn talu dynion a menywod yn wahanol am waith yr ystyrir sydd o werth cyfartal. Mae ein bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn adlewyrchu achosion y bwlch cyflog rhwng y rhywiau ar lefel gymdeithasol. Mae mwyafrif helaeth y swyddi yn y chwartel isaf o ddata yn swyddi rhan amser. Dyma'r swyddi sy'n parhau i ddenu ymgeiswyr benywaidd yn bennaf. Bydd AD yn parhau i weithio gyda meysydd gwasanaeth i adolygu'r sefyllfa hon a mynd i'r afael â'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau lle bynnag y bo modd yn unol ag anghenion y gwasanaeth.

Cam Gweithredu 2

Cyhoeddi gwybodaeth cyflogaeth fel sy'n ofynnol gan Reoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.

Cynnydd

Mae rhywfaint o ddata nodweddion gwarchodedig wedi'u cyhoeddi yn Strategaeth Datblygu'r Gweithlu 2021-2024 y cytunwyd arni'n ddiweddar a Strategaeth Llesiant Gweithwyr 2021-2024.

Mae'r gwaith o goladu'r data i gyhoeddi a bodloni'n llawn ofynion y Ddyletswydd yn eu cyfanrwydd yn mynd rhagddo.

Gweler 'Data Monitro Cyflogaeth' ar dudalen 25

Cam Gweithredu 3

Defnyddio proses arfarnu *Fy Amser I* i ddatblygu staff benywaidd.

Cynnydd

Menywod yw mwyafrif gweithlu'r Gwasanaethau Cymdeithasol ac mae'r Gyfarwyddiaeth yn parhau i weithredu prosesau Goruchwyllo ac Arfarnu yn hytrach na *Fy Amser I* er mwyn bodloni gofynion Rheoleiddio a Chofrestru.

Mae gwreiddio rhaglen *Fy Amser I*/*Fy Amser I* Ychwanegol a hyfforddi rheolwyr i ddarparu sgysiau effeithiol yn un o'r camau gweithredu yn Strategaeth Datblygu'r Gweithlu 2021-2024, gydag amserlen o Ch3 2021-2022. Mae'r broses wedi'i gwreiddio ac mae angen i'r hyfforddi ddigwydd yn awr.

O fewn y Gwasanaethau Cwsmeriaid, mae gan bob aelod o staff 121's rheolaidd ac mae bob *Fy Amser I* hyd at ddiwedd y flwyddyn wedi'u harchebu gydag aelodau'r tîm.

Cam Gweithredu 4

Codi ymwybyddiaeth o gyfleoedd gwaith a busnes i grwpiau anhraddodiadol (h.y. peidio â stereoteipio swyddi yn ôl rhyw).

Cynnydd

Bydd AD a Chyfathrebu yn parhau i gefnogi meysydd gwasanaeth fel y bo'n briodol.

Cam Gweithredu 5

Adolygu a diweddarau polisïau AD yn rheolaidd i gynnwys materion fel gweithio hyblyg, opsiynau rhan-amser neu rannu swydd, absenoldeb rhiant a rennir ac ati.

Cynnydd

Mae diweddarau polisïau a gweithdrefnau AD yn un o'r camau gweithredu yn Strategaeth Datblygu'r Gweithlu 2021-24, gydag amserlen o Ch3 2021-2022. Mae gwaith yn mynd rhagddo i gyrraedd y targed hwn.

Atodiadau

Atodiad 1 – Pecyn Cymorth Asesu Effaith Integredig

Atodiad 2 – Ymatebion Arolwg Cynllun Cyfeillio

Atodiad 3 – Ymatebion i'r Arolwg o Bobl Fregus

Atodiad 4 – Canllawiau - Llawlyfr Safonau'r Gymraeg ar gyfer Arwyddion Gwaith CBSC

MANYLION CYSWLLT

Os oes gennych unrhyw sylwadau neu os hoffech wybod mwy, cysylltwch â:

Anwen Cullinane, Uwch Swyddog Polisi - Cydraddoldeb, yr Iaith Gymraeg ac Ymgynghori
Ffôn: 01443 864404 / e-bost: cullima@caerffili.gov.uk

FFORMATAU HYGARCHOL

Mae'r adroddiad hwn hefyd ar gael mewn ieithoedd a fformatau eraill ar gais drwy'r manylion cyswllt uchod.